REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banî pentru o publicare. Publicărî mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banî

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Numĕr de Dumineca 33.)

„GAZETA“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șése lunî 12 cor., pe trei lunî 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése lunî 20 fr., pe trei lunî 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorî.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunî 10 cor., pe trei lunî 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunî 12 cor., pe trei lunî 6 cor. — Un esemplar 10 banî. — Atât abonamentele cât și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 177.—Anul LXVII. **Brașov, Vinerî 13 (26) August.** **1904.**

Ajută-te Române și Dumnedeu îțî va ajuta!

N'a fost destul, că munca de un an a agricultorilor noștri este aprópe de tot zădărnicită prin seceta ce a bântuit în vara acésta, uscând și nimicind ródele câmpurilor, ci a mai trebuit sĕ vie peste capul bieților Românî și alte nenorocirî, cum sunt focurile carî au distrus casele și tótă averea a decî și sute de familii române din comunele Ostrovul-mare (Hunedóra), Sotelec (Solnoc-Dobâca) și Mădăras (Sătmar).

Dintre tóte însĕ cea mai încercată a fost comuna fruntașă Câmpenî din Munții apusenî, care în diua de 17 August st. n. a cădut pradă flacărilor, ardĕnd vre-o două sute de case cu tot ce se afla în jurul lor, din ceea-ce au clădit și au adunat bieții ómenî cu anii prin munca și sudórea lor. A ars cu totul și una din bisericele române.

Nenorocirea ce a ajuns pe locuitoriî din Câmpenî este cumplită nu numai prin pagubele enorme, ce le-au suferit (se asigură, că pierderile trec peste suma de 2 milióne cor.), ci și prin faptul, că pacostea a dat peste ei tocmai într'un timp însoțit de atâtea miseriĭ, lipsurî și nĕcazurî.

La vestea despre aceste nenorocirî, diarul nostru a apelat în numĕrul sĕu de alaltăerî la simțul de caritate, binefacere și iubire frățéscă al Românilor din tóte părțile, rugându-i sĕ sară cu mic cu mare în ajutorul celor lovițî de sórte.

Reînoim astădî apelul nostru frățesc, adresându-ne în deosebî către marele public românesc din tóte ținuturile, orașele și satele, unde se cetesce Gazeta nóstră de Dumineca spuindu-le, ceea-ce avem pe inimă și ceea-ce simțim pentru frațiî noștri nenorocițî.

Décă împrejurările sunt grele cum n'au mai fost, décă simțim cu toții destul de tare greutatea lor, sĕ nu uităm, că pentru aceia dintre frații noștri, a căror casă, șură și bucate câte le mai aveau aduuate au fost mistuite de foc și au ajuns astfel sĕracî lipițî pămêntului, lipsițî de hrana de tóte dilele și de adăpost, nu mai póte fi vorbă de greutatea traiului vieții, ci ei sunt amenințațî de peire, décă inimile bune și milostive nu le vor da ajutor.

Sĕ nu întârdiăm dér a întinde mână de ajutor fraților noștri nenorocițî prin incendiu și în deosebî bravilor Moțî din Câmpenî, pe carî i-au lovit mai cumplit catastrofa de la 17 August. Sĕ nu uităm, că ei au dat și au jertfit pentru frațî nu numai avere, ci și viéța lor și, decî, sunt în drept a-se aștepta sĕ nu fie părăsițî de ai lor în dilele aceste negre.

Ne bucurăm mult, că glasul nostru n'a rĕsunat în pustie și că în timpul scurt de 24 óre de la primul nostru apel a incurs deja o sumă considerabilă de ajutóre. Nu ne îndoim, că va merge crescênd, îndată ce vor lua de veste toțî despre ce se petrece.

Publicăm mai jos alte două apelurî ce stau în strînsă legătură cu apelul nostru. Unul din partea comitetului de ajutorare, ce s'a constituit în Abrud pentru incendiații din Câmpenî, ér altul dela mult stimatul vicepreședinte al „Asociațiunei“ d-l Iosif Sterca Șuluțiu, care pledéză elocuent pentru ajutorarea țĕrănimei nóstre în tóte privințele, dând însușî un nobil esemplu de jertfă.

Ajută-te Române și Dumnedeu îțî va ajuta! De ne vom face datoria pe deplin față cu frații noștri lovițî de sórte, Dumnedeul părinților noștri ne va ajuta și nouĕ și neamului nostru.

Lăsăm sĕ urmeze acum prima listă a sumelor întrate până adî diminéță la Redacțiunea diarului nostru pentru Românii nenorocițî prin incendiu:

1) Dr. A. *Mureșianu* propr. „Gaz. Trans.“ 20 cor.; Ioan N. *Bidu*, comerciant în Brașov (pentru comuna Câmpenî) 50 cor; N. N. (Brașov) 20 cor.; Dr. N. *Vecerdea* (Brașov) 20 cor.; Dr. I. *Hosanu* (Brașov) 15 cor.; Virgil *Onițiu* (Brașov) 5 cor.; Basiliu *Pop de Harșianu*, advocat (Sibiiŭ) 20 cor.

Suma: **150 coróne.**

Ajutațî țĕrănimea în marea ei nefericire!!!

Românî din patru unghiurî, preoțî, protopopî, asesorî, canonicî, vicarî, archierei, funcționarî, advocațî, medicî, ingînerî, silvicultorî, profesorî, comercianțî, notarî și toțî, carî din țĕranî ațî rĕsărit, și de la țĕranî v'ațî făcut averea, acum orî nicîodată, arătațî țĕranului că-l iubițî și vrețî sĕ-i rĕsplătițî dragostea, cu care v'a crescut pe voi, séu décă nu pe voi, apoi pe părinții voștri, căcî mai departe n'avem sĕ mergem ca sĕ găsim *opinca și cătrința*, de care n'avem sĕ ne jenăm, pentru-că țĕranul e mândria nóstră, ér țĕranca română e mărgăritarul némului românesc.

Nu e milă, cu care avețî sĕ „miluițî“ pe țĕran de astă-dată, ci e o sfântă datorință, care se împlinesce pentru a apĕra elementul românesc de a nu lua lumea în cap și d'a nu se risipi în tóte părțile, fără a se mai puté întórce la vatra, la cuibul strămoșesc.

Dér mai pre sus de tóte, acuma e ocasiunea: sĕ-șî recâștige domnii de român încrederea țĕranului român, cu care întimpina el odinióră pe „domnii noștri“, pe cărturarii românî.

Marea nefericire, bătaia lui Dumnedeu, care a nimicit mii și mii de familii, sate întregî, în anul acesta, ne e cunoscută tuturora. Cu lamentărî, cu compătimirî, ba nicî cu circulare, cu broșurî, séu cu articole de diare, nu putem scăpa țĕrănimea nóstră, ajunsă la sapă de lemn, de totala nimicire.

Punga trebue sĕ ne-o deschidem, și datorî suntem s'o facem, décă nu vrem sĕ ajungem de batjocura lumii.

Sĕ nu-l lăsăm pe țĕran, după-ce sórtea l'a trântit la pămênt, sĕ se și umiléscă în fața acelora carî-l urăsc: sĕ fie silit d'așî întinde mâna, cu pălăria 'n mână, și de a cerși milă pe la ușile lor.

Sĕ nu se repețéscă povestea cu Avram Iancu, despre care s'a scris, că: „Regele munților când umbla la cerșit, numai domnii maghiarî l'au miluit.“

Eu din parte-mî mi-am făcut datorința față cu poporul român, din frageda mea tinerețe. Am făcut dreptate și am împedecat de a i-se face nedreptate țĕranului, în tóte ocasiunile, timp de 30 anî, cât am stat în serviciul statului. Ce a câștigat țĕranul, fostul iobagiu și comunele iobăgescî cu ocasiunea comassărilor, a segregărilor de pădurî și pășunî; în procesele urbariale pentru moșiile țĕrănescî; pentru dreptul d'a ținé têrg (mărturie); pentru dreptul de crâșmărit etc., valoréză sute de mii florenî. La înființarea Asociațiunei, când acésta n'avea altă avere, afară de una miie florenî dată de episcopul Șaguna și două mii florenî dațî de mitropolitul Șuluțu, am pornit ca vice-comite pe sate, luând pe lângă mine pe protopopul gr. or. Almășan și pe preotul gr. cat. Tilea și am încheiat contracte cu comunele românescî, prin ce s'a asigurat Asociațiunei o sumă de 5000 florenî.

Când sângerau vitejiî Românî la Plevna pentru neatêrnarea României, am pus la cale pe dómnele de român din Sibiiŭ, ca sĕ întreprindă o colectă, la care

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Suferința.

De Carmen Sylva.

Suferința era o copilă frumósă, sveltă, cu pĕrul negru, care-i încadra fața palidă. Buzele-i fine îi erau aprópe tot închise, ochii negrii erau de-o jale adêncă, încât nimenî nu o putea privi, fără de a plânge. Sĕrmana copilă n'avea patrie, ci umbla dintr'un loc în altul. Acum umbla în colibele sĕracilor, acum în palatele bogaților. Era așa de tăcută, încât fie-care o privea cu durere. Unul pierdea unicul sĕu copil, altul onórea, averea și tóte bunurile. Eră unora le erau copii rĕi, încăruntîndu-i înainte de vreme. Orî se iviau nemulțumirî între căsĕtorițî, séu vre-unul din familie cădea bolnav la pat și nu se mai ridica cu anii.

Ómenii se uitau cu uimire, de unde vine atâta nenorocire, și nu sciau, că micuței și palidei copile, *Suferinței*, singurî i-au deschis ușa. Singurî au poftit'o la masă. Sĕrmana copilă se întorcea pe calea sa și afla mai târdiu, că ce îngrozitóre lucrurî a lăsat în urma sa. Atuncî evita un timp, îndelungat de a mai cerceta acele case. Totușî iubise pe unii așa de mult, în cât îi urmăria cu dor, și nu observa, că prea adese-orî îi cercetase. Atuncî venia supĕrare peste supĕrare peste ei, până când sĕrmana copilă pleca cu inima îndurerată, și cu ochii înecațî îșî lua rĕmas bun.

Mergea încet pe drumul ei, liniștit și fără de sgomot, și totușî mai repede decât rîul, ce se varsă de pe stâncî, séu din înălțimea unui vêrf de munte, mai repede de cât vêntul de miadă-nópte, și întra în urmă în casa fie-cărui om. Mai grozav era, când se lega de copii, și sĕrmanii copii căpĕtau morburî îndelungate, orî deveniau orfanî, astfel obrăjorii acestora deveniau din frumoșî ce erau, palidî, și ochii tulburî și triștî. Când vedea Suferința acésta, plângea cu amar și multă vreme nu mai privea copii, și când aceștia se jucau, îșî întorcea capul.

Intr'o di ședea la umbra unui mĕr încărcat de fructe cópte, și privia merele rumene și minunate, încât privindu-le se înveselesce ochiul privitoriului.

— Dragă mĕrule, dise Suferința, dă-mî și mie din fața fructelor tale rumene, sĕ fiu mai cu drag privită!

— Nu! i-a dis mĕrul, décă ai avé tu așa față ca merele, atuncî nu te-ar privi nimenea cu compătimire.

Tristă s'a sculat și a plecat pe calea sa, mai departe. Atuncî se apropie de un rîuleț, ce curge prin o grădină, în care era un cântec de pasĕrî, de îțî rîdea inima.

— O, dragî micî păsărele — dise Suferința — dați-mî mie cântecul vostru cel dulce, ca sĕ înveselesc ómenii.

— Nu, dragă, ciripesc pasĕrile. Décă n'ai veni așa încet, și n'ai merge așa tăcută, atuncî ómenii n'ar uita așa curênd și ar înțelege, că tu eștî Suferința și aducî numai durere.

Sĕrmana Suferință plécă mai departe și ajunge în mijlocul unei pădurî. Acésta rĕspândia un miros delicios, și era așa plăcut a călca pe muschiul verde de sub arborî. Icî colo pĕtrundeau radele sórelui printre frundele adiate de linul zefir și animate de el se clătinau, se învêrteau tremurând, și cădeau jos lustruind frundele vestejite, cădute pe covorul de muschiu.

Era ceva mândru! Copila se răzimă obosită de un arbore și dise:

— „Aci pot sĕ mĕ opresc, nu aduc durerî, aicî pot sĕ pausez și nimenî nu mĕ privesce de bolnavă“.

Atuncî o radă s'a furișat, strecurându-se printre frundele copacilor, prin admirabilii ochî aprópe înpăinjinițî; pĕtrunse aceștî ochî, îi însenină, le dete lumină.

Și tótă pădurea vedea admirabila seninătate pe fața gingașei fetițe; rîdea de bucurie și admirație frémătul frundișului, de bucurie și uimire. Suferința nu scia, că a devenit mai frumósă, însĕ simția radele sórelui ferbinte în inima sa tremurândă.

— O, dragă pădure! strigă ea tare, dă-mî o singură radă din miile de rade de sóre ale tale și a'șî fi fericită!

Atuncî, de-odata a urmat o tăcere adêncă în pădure, arborii se priviau cu jale unul pe altul, radele sórelui dispărură din ochii Suferinței, aruncând o privire spre o șopârlă verde și se ascunseră sub foile dumbravnicului.

— „Tu sĕrmană copilă“, dise un stejar bĕtrân. „O singură radă de sóre te făcuse prea frumósă, ómenii te-ar fi chemat,

am subscris eu 100 fl. în banĭ, altă sută în broşurĭ şi douĕ lădĭ de scamă fină. Era p'aci sĕ-mĭ pierd posiția. Pentru zidirea şcólei civile de fete, am dat 100 fl. Pentru zidirea unei aripĭ la gimnasiul din Blaşiŭ 100 fl. Pentru zidirea museului istoric etnografic 100 fl. Şi numai cu greu s'ar puté găsi o listă de daĭ Dómne, pentru scopurĭ culturale şi naționale, pe carĭ nu s'ar afla numele meu, cu sume considerabile.

Tóte aceste le-am făcut în tăcere, fără nicĭ un reclam, de care n'am trebuință, ci le-am făcut pentru-că iubesc pe țĕran cu tótă puterea sufletului meu.

N'am de a-i mulțumi nicĭ țĕranului, nicĭ altuia absolut nimic, n'am primit tótă viéța mea de la nime nicĭ un dar, deşi puteam sĕ-mĭ fac avere, ci am preferit sĕ rĕmân independent şi cinstit de amicĭ şi inimicĭ.

Avere n'am, ca sĕ pot jertfi, precum îmĭ spune inima: sĕ-i pot sări țĕranului care plânge împreună cu copilaşiĭ sĕi pe ruinele vetrei străbune şi pe câmpurile pîrjolite de arşița sórelui.

Pensia care o am, ca sĕ morĭ de fóme e prea mare, dér ca sĕ trăescĭ din ea e prea mică. La acéstă nefericire am ajuns tot din iubire de neam. Credeam adecă la anul 1865, că toțĭ Româniĭ vor face ceea ce am făcut eu: se vor pune în fruntea alegĕtorilor românĭ şi vor protesta contra dietei din Cluşiŭ, convocată pe basa legilor feudale din anul 1791, când numai nemeşiĭ aveau loc în dietă. Atuncĭ trebuia sĕ facă Româniĭ pasivitate, atuncĭ aveau drept şi datorință s'o facă, şi n'avea nimenĭ sĕ între in temniță.

Cele înşirate mai sus vor justifica, décă de astă-dată voiŭ contribui, nu în proporție cu mărimea trebuinței, ci în proporție cu punga mea sleită, prin multe şi marĭ loviri al sorții, ce le-am îndurat şi eu.

La un moment nu dispun de parale, ofer însĕ marcele de presență, ce-mĭ compet de la institutul „Albina“, pe un an în 400 coróne. Cel ce póte, sĕ dee mai mult!

Sibiiu, în 24 August 1904.

Iosif Sterca Şuluțu.

Pentru incendiații din Câmpenĭ.

Apel!

Comuna Câmpenĭ în 17 l. c. a cădut pradă flacărilor. A ars aprópe total şi până în pămênt, *nimicindu-se în sensul strict al cuvêntului tot avutul celor nenorocițĭ.*

Ḑecĭ de familii au rĕmas pe strade fără scut şi adăpost, lipsițĭ chiar şi de pânea de tóte ḑilele.

Ca martorĭ ocularĭ putem constata, că catastrofa e aprópe fără păreche în istoria nenorocirilor.

Comuna înfloritóre din creerii munților este o ruină, care stórce lacrimĭ şi compătimire.

In fața acestei nenorocirĭ este datoria nóstră a tuturor, sĕ sărim fără întârḑiare întru ajutorarea celor nenorocițĭ. Apelăm, decĭ la simțul de jertfă al tuturora şi mai ales al băncilor nostre, rugându-ne sĕ binevoéscă a contribui cu obolul lor la alinarea suferințelor.

Lipsa este arḑĕtóre!

Ofertele marinimóse bine-voițĭ a-le trimite la adresa d-lui Dr. Zosim *Chirtop*, advocat în Câmpenĭ (Topánfalva).

Abrud, 21 August.

Mihaiŭ Cirlea, notar public. **Dr. Laurențiu Pop,** advocat

Dr. Ştefan C. Pop, advocat

Un manifest al Țarului. Din Petersburg vine scirea, că *Țarul Rusiei Nicolae a dat ḑilele acestea un manifest,* care justifică în mare mĕsură speranțele celor ce aşteptau, că din prilegiul nascerei noului mostenitor de tron, capul statului îşĭ va arĕta în faptă simțĕmintele sale nobile față cu supuşiĭ sĕi.

Prin manifestul din cestiune, Țarul ordonă *sĕ înceteze bătăile*, cu carĭ erau pedepsițĭ până acum țĕraniĭ şi soldațiĭ. *Se értă tóte restanțele de dare imperială* şi numĕróse *pedepse.* Li-se iértă de asemenea şi *prisonierilor politicĭ o mare parte din pedepsele*, la carĭ au fost condamnațĭ. Apoi se pune în vedere *îngrijirea şi crescerea copiilor soldaților ruşĭ căḑuțĭ în rĕsboiul cu Japonia.*

Un rĕspuns al Sultanului. Ḑiarului „Zeit“ i-se telegrafézĕ din Tirnova, după scirile din Constantinopol, că ambasadorul austriac ducêndu-se Vinerĭ la Sultan spre a-i mulțumi pentru felicitările adresate împĕratului Francisc Iosif cu ocasia aniversărei nascerei lui, a profitat de ocasie spre a insista cu energie pentru sporirea numĕrului ofițerilor din secțiunea austro-ungară a jandarmeriei macedonene.

Sultanul amintind de cererea Angliei şi Franciei d'a fi tratate la fel cu celelalte puterĭ în privința representanței lor la reorganisarea jandarmeriei macedonene, a rĕspuns, că *nu póte sĕ împlinéscă dorința Austriei şi Rusiei*, mai cu sémă că supremul comandant al jandarmeriei, generalul Degiorgis, precum şi guvernul italian, cred că este neoportună o sporire a numĕrului ofițerilor.

După un refus atât de categoric al Sultanului, se crede că ambasadorul austriac şi cel rusesc vor renunța la sporirea numĕrului ofițerilor în jandarmeria macedonénă.

Adunarea generală a Asociațiunei.

(Convocare.)

In sensul §§-lor 23 şi 26 din statute, membrii „*Asociațiunii pentru literatura română şi cultura poporului român*“ se convócă în *adunare generală ordinară la Timişóra pe ḑilele 21 şi 22 Septemvrie st. n. 1904.* Programul adunării este:

Şedința I. *Miercurĭ la 21 Septemvrie st. n. 1904, la órele 11 a. m.* Ordinea de ḑi: 1. Deschiderea adunării generale. 2. Inscrierea delegaților presențĭ. 3. Raportul general al comitetului central. 4. Alegerea comisiunilor: *a)* pentru examinarea raportului general; *b)* pentru censurarea încheiării conturilor anului 1903 şi a proiectului de budget pentru anul 1905; *c)* pentru înscrierea membrilor. 5. Presentarea propunerilor eventuale.

La órele 5 după amédĭ şedința festivă a secțiunilor sciințifice-literare.

Şedința II. *Joi la 22 Septemvrie st. n. 1904, la órele 10 a. m.* Ordinea de ḑi: 1. Raportul comisiunilor 2. Alegerea comitetului central şi a funcționarilor Asociațiunii. 3. Fixarea locului pentru adunarea generală din 1905. 4. Dispozițiunĭ pentru verificarea procesului verbal. 5. Inchiderea adunării generale.

Se observă, că eventualele propunerĭ au sĕ fie presentate în scris presidiului „Asociațiunii“ (în Sibiiu, Strada Morii Nr. 8), cu 8 ḑile înainte de adunarea generală.

Sibiiu, din şedința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română şi cultura poporului român“, ținută la 28 Iulie 1904.

Iosif St. Şuluțu mp., vicepresident. **Dr. C. Diaconovich** mp., primsecretar.

*

Programa *festivităților, ce se vor aranja cu ocasiunea adunării generale a Asociațiunei la 21 şi 22 Septemvrie st. n. 1904 în Timişóra:*

1) La 20 Septemvrie întêmpinarea la gară a Comitetului central.

2) Tot în acea ḑi séra de cunostință şi cină comună în hotelul „Principele de Corónă“.

3) La 21 Septemvrie diminéța participarea la serviciul divin la biserica gr. or. română şi cea gr. cat. din Timişóra Fabric.

4) La 11 óre înainte de amédi I-a şedință a adunării generale în sala mare a hotelului „Principele de Corónă.“

5) După amédi la 2 óre banchet tot în acea sală.

6) Séra la 8 óre concert tot în acea sală.

7) La 22 Septemvrie la 10 óre înainte de amédi a II-a şedință a adunării generale.

8) Tot în acea ḑiuă după amédi la 4 óre şedință festivă a secțiunilor scientifice literare în sala mică a hotelului „Principele de Corónă“.

9) Sara petrecere de joc în sala mare a hotelului.

In Timişóra cortele private pentru publicul, care vine la adunarea generală, nu stau la disposițiune, fiecare óspe póte căpăta numai în hotel; decĭ toțĭ aceia, carĭ voesc a participa la adunarea generală, sunt rugațĭ până inclusive 18 Septemvrie, a comanda odaie la preşedintele comisiunei de încortelare Dr. Aurel *Cosma*, advocat în Timişóra, căcĭ altcum comisiunea de încortelare fiind mare circulația călĕtorilor străinĭ în Timişóra, nu va fi în stare a acvira odăĭ cerute la timp întârdiat; tot-odată sunt rugațĭ cu acéstă ocasiune a înscința, că voiesce s'au nu a participa la banchet, ca comitetul aranjator sĕ se pótă de timpuriu orienta.

Décă óspeții, carĭ comandéză cortel, vor însciința, cu care tren sosesc la Timişóra la gară, vor fi aşceptațĭ de membrii comisiunei de încortelare, ca sĕ le comunice, că pentru fiecare óspe în care hotel e odaia comandată.

Timişóra, la 19 August 1904.

Comitetul aranjator.

Adunarea pentru fond de teatru român.

Programul festivităților din Brad.

In *14 (27) August.* 1) Primirea comitetului şi a óspeților la gară, séra la 7 óre 2) Séra de cunoscință la hotelul „Central“ la 8 óre. Cină à la carte.

In *15 (28) August.* 3) Serviciŭ divin în biserica rom. gr. or. la 10 óre a. m. 4) Şedința I a adunărei în sala de gimnastică la 11 óre a. m. cu următorul program:

a) Deschiderea adunărei şi bineventarea ei. *b)* Alegerea a doi notarĭ. *c)* Raportul general al comitetului. *d)* Alegerea unei comisiunĭ de 5, pentru censurarea raportului general. *e)* Raportul cassarului. *f)* Alegerea unei comisiunĭ de 5 pentru a censura raportul cassarului. *g)* Alegerea unei comisiunĭ pentru înscrierea de membriĭ. *h)* Cetirea disertațiunilor. *i)* Inchiderea şedinței.

5) *Banchet* la hotelul „Central“ la 2 óre p. m. table d'hôte cuverta à 3 cor. 20 banĭ. Biletele sunt a se rescumpera cel mult până în 15 (28) August 8 óre a. m, la d-l I. Cutean, comerciant.

şi atuncĭ trebuia sĕ sufere durerĭ peste puterile lor; trebue sĕ rĕmâi fără de lustru şi fără de căldură!“

O lacrimă ferbinte a picurat încet pe fenicelul de la picióreie Suferinței; acesta rĕspândi frumosul seu parfum, şi îi mulțumi pentru roua primită, — şi plecà mai departe neliniştita copilă şi ajunse la malul unui lac mare şi lin. Aci nu se mişca nimic; numai amurgul sĕrii peste apă, şi acésta în umbră.

Dênsa privind în urma sa, suspinà încet.

— „Odată numai am găsit liniştə, în pădure. Odată mĭ-am uitat durerea, cu radele sórelui în inimă — dar acestea au trecut!“

Perdută în visurĭ privia copila în undele lacului, din care apărù ca prin o negură plutind pe valurĭ „Zîna lacului“.

Atuncĭ vede Suferința o lumină roşiatică, cădênd printre valurĭ, mai mare şi mai lucitóre decât stelele, trecênd strălucind prin céța nopții. Cum rîdea cu ochii, observă, că acea lumină transpiră dintr'o casă de pe marginea lacului, care era deja înfăşurată în iederă; numai din ferestrele lungărețe, carĭ stau deschise, veniau radele luminei.

— „Ciudat lucru“, gândesce Suferința. „Aci încă nu am intrat, şi totuşĭ cine-va e în neadormire“.

Tiptil se apropie de feréstră; aci era o femeie admirabil de frumósă cu perul alb ca zăpada, cu o haină albă şi lungă, cu o prea fină învĕlitóre pe cap. Dênsa scria în linişte într'o mare carte, cu mâna sigură, corect, şi între genunchĭ ținea strînsă o furcă cu caierul de fuior. O crêță adêncă se vedea între cele douĕ sprâncene. Insĕ în jurul frumosului ei nas, şi buze, se întipărea gingăşie şi bunătate de femeie, şi cea mai nobilă bunătate de inimă.

Suferința stătea uimită la acéstă privire; de-odată se ridicară doi ochĭ frumoşi ca azurul cerului, o privirà cu linişte şi o voce dulce melodiósă îi ḑise:

— „Vino numai în lăuntru, fiica mea, de mult aştept după tine!“

Suprinsă întră Suferința; aşa o voce ea nu mai auḑise. De-odată o îmbrățişézĕ douĕ mânĭ delicate, a fost luată în brațe şi sărutată, şi admirabila femeie îi ḑise:

— „Dragă Suferință! Tu trebuia sĕ mĕ găsescĭ! Eu nu am putut, sĕ te caut, pentru că eu nu vin nechemată. Eu sunt mama *Răbdarea* şi stau icĭ, privesc, ascult şi priveghez. Lacul îmĭ readuce vocea acelora, carĭ mĕ chiamă. Adese-orĭ am umblat şi eu pe urma ta, durere însĕ, nu totdéuna“.

Créța de pe frunte-i deveni mai adêncă. Suferința îşĭ ascundea capul la pieptul mamii.

— „O, vino întot-déuna cu mine“, se rugà blând Suferința.

— „Nu, copilă“, îi rĕspunse Răbdarea, „dacă mĕ vei chema, atuncĭ voiu merge, şi dacă vei fi obosită, atuncĭ întră éră la mine. Eu trebue sĕ scriu „*cartea vieții*“; acésta 'mĭ dă mult de lucru!“

Sĕrmana mititică, Suferința, rĕmase o nópte întrégă la mama înțeléptă, şi diminéța cu puterĭ nouĕ plecà mai departe.

Satul e în flóre, totul era senin, era vremea secerişului. Suferința vĕdênd macul roşu şi neghina albastră, se gândia:

— „Sĕrmanele de voi, acum înflorițĭ atât de vesele şi lucițĭ în fața sórelui, şi cu tóte acestea adĭ vețĭ fi tăiate!“

In holda de grâu sta o fată frumósă singurică şi secera, secera, cu dibăcie şi iuțélă, ca trei bărbațĭ.

— „Bună diminéța, palidă copilă“, o chiamă glumind, „vino şi-mĭ ajută!“

Şi sărind uşurel şi veselă, pletele-i aurii îi atârnau şi se învêrteau la fie-care mişcare a ei; ér ochii ei albaştri luciau radioşĭ ca radele din sóre.

— „Cine eştĭ tu?“ întrébă suprinsă, vĕḑênd pe Suferința cu ochii întunecațĭ.

— „Eu sunt Suferința şi sunt menită sĕ umblu dintr'un loc într'altul în veci. Şi cine eştĭ tu?“

— „Eu sunt *Munca*, nu veḑĭ tu? Nu veḑĭ ce sănĕtósă sunt şi ce brațe tarĭ am?“

Şi atuncĭ a luat pe Suferința în brațe ca pe un copil, şi rîdea şi cânta, alerga prin holde. Peste obrazul Suferinței s'a pus o rumenélă trandafirie şi ea ḑise rîḑênd:

— „Vino cu mine! Eu nu pot nicĭ odată odichni şi adese-orĭ sunt aşa de obosită.“

— „Acésta nu se póte, dragă sorióră! Căcĭ eu trebue sĕ dorm pentru a fi ḑiua bună la lucru. Sunt însĕ în tot locul şi trebue sĕ rîd; însĕ privind în ochii tĕi mi-se înécă rîsul, durerea pĕtrunde într'însul; décă însĕ mĕ vei chema, voiu merge şi apoi voiu rĕmâné în urma ta.

A mers aşa mai departe Suferința, de diminéță cu brumă şi rouĕ, până în nópte, ḑi de ḑi cutreerând lumea.

Răbdarea şi *Munca* şĭ-au ținut cuvêntul, şi au fost sincere tovarĕşe ale *Suferinței* şi adese-orĭ se întruniau în casa mamei Răbdare, pe malul lacului, şi cetiau din cartea vieții, orĭ scriau într'énsa.

6) *Concert* şi teatru în sala hotel „Central" la 8 óre séra cu următorul program: I *a)* Rĕsunet de la „Crişana", cor mixt de I. Vidu, dat de corul studenţilor, *b)* Rĕsunetul Ardealului, cor mixt de I. Vidu, dat de corul studenţilor; II. *„Aur"*, dramă în 4 acte de C. Hodoş; III. Declamărĭ, de *Z. Bârsan*.

Preţurile: loc I 2 coróne, loc II 1 cor. 50 banĭ, loc de stat 1 cor. Bilete se pot cumpĕra la d-l I. Cutean şi séra la cassă. Venitul e destinat pentru fondul de teatru.

In *16 (29) August*. 7) Şedinţa II cu program:

a) Deschiderea şedinţei. *b)* Cetirea şi verificarea protocolului din şedinţa I. *c)* Raportul comisiunei pentru câştigarea de membri noi. *d)* Raportul comisiunei însărcinate cu censurarea raportului cassarului şi averei societăţiĭ. *e)* Raportul comisiunei însărcinate cu censurarea raportului general al comitetului. *f)* Alegerea comitetului pe un nou ciclu de 3 anĭ. *g)* Determinarea locului, unde se va ţine adunarea generală pentru anul 1905. *h)* Alegerea unei comisiunĭ de 3 membrii pentru verificarea protocolului din şedinţa II. *i)* Inchiderea adunărei.

8) *Petrecere cu joc* la „Hotel Central" începutul la 8 óre séra. Bilete de persónă 2 cor., de familie 4 cor. Bilete se pot căpĕta la d-l I. Cutean şi séra la cassă. Venitul curat e destinat pentru fondul de teatru.

9) In 15 (28) şi 16 (29) August dela 3—5 d. a. va fi deschisă *esposiţia de ţesăturĭ şi lucrurĭ de mână ţĕrănescĭ* din Zarand în salele din etaj ale gimnasiului. Bilet de întrare de persónă 40 banĭ. Venitul curat e destinat pentru premiarea ţĕrancelor nóstre, carĭ au espus obiectele. Premiarea se va face în 16 (29) crt. Lunĭ d. a. la 5 óre.

In *17 (30) August*. 10) Escursiunĭ.

Notă: P. T. óspeţĭ, carĭ sosesc cu trăsura, se pot informa pentru cuartire la hotel „Central".

Brad, 20 August n. 1904.

Comitetul aranjator.

Rĕsboiul ruso-japones.

Situaţiunea pe câmpul de rĕsboiŭ nu s'a schimbat în dilele din urmă. O bătălie, care sĕ decidă definitiv sorţii rĕsboiului nu s'a dat încă nicĭ în Manciuria, nicĭ la Port-Arthur. Dimpotrivă, în Manciuria pare a fi urmat o epocă de inactivitate în urma ploilor marĭ ce cad acolo şi carĭ îngreuneză nespus de mult operaţiunile rĕsboinice. Acésta, cel puţin, reiese din scirile ce au sosit în urmă.

La Port-Arthur însĕ Japonesii desfăşură de cât-va timp o mare activitate. Acésta mărturisesce, că ei vĕd limpede, că căderea însemnatei fortăreţe li-ar asigura pe deplin stăpânirea desĕvîrşită asupra mării, ér Ruşii n'ar mai avé un singur port în care sĕ-şĭ pótă primi ajutórele, ce li-s'ar trimite din Europa, şi Japonesii ar puté apoi sĕ sugrume activitatea, ce ar mai fi în stare s'o desvolte flota rusă din Wladiwostok, decă prin căderea Port-Arthurului ei şĭ-ar puté trimite flota lor sĕ dea năvală contra acestui port rusesc. Acésta se vede, de alt-fel, şi din atitudinea de aşteptare, ce o manifestă în timpul din urmă în regiunea Liaoyangului. Obiectivul principal al Japonesilor nu este adecă sĕ zdrobéscă pentru acum armata lui Kuropatkin, ci numai sĕ o împiedece a nu se duce în ajutorul Port-Arthurului.

Pausa acésta în Manciuria stă prin urmare în strînsă legătură cu evenimentele din jurul Port-Arthurului, unde operaţiunile japonese nu înainteză cu graba ce o sperau ei, ba după-cum s'ar puté conchide din scirile mai nouĕ, fortăréţa va rĕmâné încă mult timp în stăpânirea Ruşilor, vorba fiind aicĭ de cucerirea a 40—50 forturĭ mai micĭ şi de zdrobirea unei garnisóne de cel puţin 25,000 ómenĭ.

Atacurile ce le-au făcut Japonesii la 19 şi 20 August, au fost respinse cu succes de către Ruşi, aceştia pricinuind pierderĭ enorme Japonesilor, mai ales prin esplosiunea de mine.

Etă, ce se mai spune nou privitor la evenimentele din jurul Port-Arthurului.

Diarul *„Daily Telegraph"* află din New-York (!), că bombardarea crâncenă a fortăreţei de la Port-Arthur continuă pe tótă linia, ér flota japonesă este gata de a împiedeca orĭ-ce eşire desperată a flotei rusescĭ.

Un raport sosit la Washington espune suferinţele gróznice ale garnisónei rusescĭ. Mai multe mii de ómenĭ sunt instalaţĭ în spitale. Tunarii ruşĭ sunt atât de obosiţĭ în urma necontenitei vegherĭ şi a hărţuelilor, încât cad lângă tunurĭ în stare de somnolenţă.

Generalul *Stössel* desfăşură o activitate supra-omenéscă. Di de di el merge călare pe la tóte forturile şi bateriile, îmbărbătând pe soldaţĭ.

Diarul rusesc „Novoie Vremia", voind sĕ prepare publicul în vederea unui desastru la Port-Arthur, espune şi el situaţiunea desperată a oraşului şi declară, că şi curagiul şi devotamentul îşĭ au marginile lor, şi că nu se póte aştepta mai mult peste puterile omenescĭ de la apĕrătorii cetăţii.

Pe de altă parte acelaşĭ diar relevă, că propunerea Japonesilor făcută generalului *Stössel* de a capitula, este un semn de nerăbdare şi de slabă speranţă, că ar puté lua aşa de curênd fortăréţa.

Diarul „Nat. Ztg." din Berlin ocupându-se de situaţiunea şi luptele de la Port-Arthur dice, că nu se scie când va suna césul căderei fortăreţei. Chiar din oferta de capitulare făcută la 17 Aug. generalului Stössel, nu se póte trage conclusiunea, că resistenţa cetăţii împresurate va fi în curênd frântă. Pierderea Port-Arthurului ar fi negreşit o grea lovitură pentru Ruşĭ, căcĭ afară că se distruge munca de un deceniu şi cheltuelĭ de milióne, Rusia mai pierde şi o bună parte din prestigiul sĕu. Dér munca şi cheltuelile aceste n'au fost în zadar. Port-Arthurul a ţinut în loc cel puţin o jumĕtate de an flota japonesă şi a ocupat în timpul cel mai scump, lunĭ de dile, peste 70,000 de soldaţĭ japonesĭ. El a pricinuit Japonesilor o pierdere uriaşă în ofiţerĭ şi soldaţĭ.

SCIRILE DILEI.

— 12 (25) August.

Peregrinaj la mânăstirea Hodoş-Bodrog. Vinerea trecută, în diua Schimbării la faţă au cercetat sf. mânăstire Hodoş-Bodrog la vre-o 6000 de peregrini din comitatele Arad, Timiş, Ciănad, Torontal şi Caraş-Severin şi au fost întêmpinaţĭ de Prea Cuv. Sa părintele Archimandrit *Augustin Hamsea*. Raportul amănunţit, ce l'am primit numai adĭ îl vom publica în numĕrul viitor poporal.

5 milióne restanţă de dare. Starea tristă economică a ţĕrei nóstre o arată în mod neîndoelnic enormele restanţe de dare. De pildă în comitatul Torontal erau la finea anului 1903, 3,057.365 cor. 12 banĭ restanţele de dare. Pentru cuartul I, II şi III al anului 1904 ar trebui sĕ se plătéscă 6,075.454 cor. 10 bani contribuţie. La olaltă este decĭ datoria de contribuţie a cetăţenilor din Torontal 9,132.819 cor. 22 banĭ. Din aceste s'au descris 129.853 cor. 18 banĭ şi sau plătit 3,198.037 cor. 73 banĭ. A rĕmas decĭ o restanţă de 4,804.928 cor. 31 banĭ, ceea-ce cu restanţa contribuţiei militare de 291.165 cor. face la olaltă peste 5 milióne restanţă de contribuţie Situaţia se îngreuneză şi mai tare în urma secetei, ce bântuie de 2 luni neîntrerupt.

Maiorul Haralambie, care a fost trimis din România în tabăra lui Kuropatkin a fost ataşat artileriei rusescĭ din corpul IV de armată. Un diar din Bucurescĭ a publicat dilele acestea scirea, că maiorul Haralambie ar fi cădut în prinsóre japonesă cu ocasiunea, când s'a dus la In-Kean sĕ-şĭ cumpere câte ceva. Scirea acésta se desminţesce. Asupra accidentului ce i-s'a întêmplat, când era sĕ se înece în cortul sĕu, maiorul Haralmbie a scris pe larg soţiei sale la Bucurescĭ. Maiorul cumpĕrase un cort solid de la ataşatul militar elveţian, care s'a întors în Europa. Cortul acesta l'a aşedat într'o vale. Intr'o nópte s'a întêmplat o rupere de nor şi cortul s'a umplut de apă. Haralambie era în cort cu un alt ofiţer rusesc. Amêndoi au scăpat cu mare greutate, tăind cu cuţitul pânza cortului. Apa le ajungea până la umerĭ. Noroc că tocmai atuncĭ treceau pe acolo doi cazacĭ, carĭ i-au luat pe cei doi ofiţerĭ lângă sine pe cai şi astfel i-au scăpat.

Oprirea exportului orzului şi ovĕsului din România. Cetim în „Cronica" din Bucurescĭ: Oprirea exportului de orz şi de ovĕs decretată de guvernul român e mult comentată în Austria. Se afirmă pe acolo, că motivul acestei oprirĭ n'ar fi lipsa, deóre-ce scirile oficiale române de până acum spuneau, că recolta de orz şi de ovĕs este mijlocie, ceea-ce nu justifică o oprire a exportului acestor cereale. Adevĕratul motiv al oprirei este de a asigura crescĕtorului de vite nutreţul în mĕsură suficientă. Preţurile marĭ carĭ se plătesc în Austria pentru orz şi ovĕs, au făcut sĕ se nască în România frica, că agricultorul român nu va puté concura în privinţa preţului cu cel din Austria şi decĭ ţéra va fi lipsită de furagiul necesar în acest an. Oprirea exportului ovĕsului nu face o impresiune mare, fiind-că România produce între $1^3/_4$ şi $2^3/_4$ milióne de chintalĭ metricĭ, din carĭ se exportă puţin. Aşa în Austro Ungaria se exportă între 60,000 şi 180,000 chintalĭ metricĭ, carĭ nu cad greu în cumpĕnă. O mai mare importanţă o are pentru Austro-Ungaria oprirea exportului de orz. România produce anual între 5 şi $7^1/_2$ milióne chintalĭ metricĭ — Austro-Ungaria produce 24—30 milióne — din carĭ 50 la sută se exporteză. Fiind-că Austro-Ungaria are un deficit de 2—3 milióne chintalĭ metricĭ, oprirea exportului de orz nu este pentru dênsa ceva absolut neglijeabil. In anii normalĭ ajung în Austro-Ungaria 40—50,000 chintalĭ metricĭ şi nu mai rar 200,000; anul acesta exportul ar fi luat drumul Austro-Ungariei în cea mai mare parte, de aceea oprirea acésta are pentru Austro-Ungaria o importanţă mare.

Recolta în Bulgaria. După scirile sosite din Bulgaria, anul acesta a fost în acéstă ţéră o recoltă, cum nu s'a mai pomenit. In Silistra sosesc dilnic până la două mii de carĕ cu grâu de vêndare, — ceea-ce este în adevĕr ne maipomenit pentru localităţile deluróse şi păduróse de peste Dunăre. Dér nu numai grâul, ci tóte sĕmĕnăturile au dat recolte abundente în Bulgaria.

Un episcop plin de datorii. Episcopul catolic din Rozsnyó (Slovăcime) cu numele Ioan *Ivankovits* era dintre episcopii mai „sărăcuţĭ", fiindcă n'avea decât un venit de 70.000 coróne pe an. El a ajuns în scaunul episcopesc prin merite „politice", căcĭ înainte de a ajunge episcop, fusese deputat. De opt anĭ de când şede în scaunul archieresc a făcut datorii peste datorii, aşa că în cele din urmă nu-ĭ mai dedea nimenĭ împrumut nicĭ o para chióră. N'avea de unde sĕ-şĭ plătéscă funcţionarii de curte, iar comercianţii şi cămătarii unul întra, altul eşia. Ivankovits s'a adresat ministrului, cerênd ajutor. Acesta i-a şi dat din fondul religionar peste 300 000 coróne, dér nu erau de ajuns, fiind-că datoriile lui treceau peste un milion. Ce era de făcut? Maiestatea Sa la propunerea ministrului de culte a orînduit sechestru pe averea episcopiei, ér Ivankovits ca un nevrednic de cârja archieréscă va fi silit de papa, sĕ-şĭ dea dimisia şi va fi trimis la o mânăstire, plătindu-i-se ca milă suma de 4000 coróne pe an.

Capela gr. or. română din Budapesta. Lucrările împreunate cu mărirea şi transformarea capelei române gr. or. din Budapesta — scrie „Poporul Român" — sunt aprópe terminate. Capela peste tot este renovată şi face o impresie fórte bună privitorului. S'a făcut şi scaun archieresc, amvon, două strănĭ pentru cantorĭ, ér după locul femeilor e un fel de pod pentru coriştĭ. Peste tot capela nóstră e cu mult mai frumósă şi mai bine aranjată ca mai nainte şi credem, că va corĕspunde până când cu ajutorul lui D-deu ne vom puté muta în biserica, pe care dorim sĕ o vedem cât mai iute ridicată.

Secetă şi focurĭ. Nu numai la noi şi în România, ci şi în alte ţĕrĭ a fost anul acesta secetă mare. Foile germane şi austriace încă se jăluesc de secetă, lipsă de nutreţ, recoltă slabă. Pămêntul e crĕpat de un stângen chiar şi unde mai 'nainte erau băltóce. Pe urma secetei se ivesc incendii, carĭ pustiesc oraşe întregĭ mistuind averile şi pierdênd vieţĭ de ómenĭ şi animale. Isvórele şi fântânile au secat, ér rîurile cele marĭ pe carĭ altă-dată au umblat corăbii, s'au prefăcut în păraie în alvia cărora se jócă copiiĭ. Aşa de pildă pe rîul Elba s'a suprimat navigaţia şi la Tetschen a ieşit la suprafaţă „Piatra fómetei" (Hungerstein). Acéstă piatră este un bloc de basalt de 6 metri pătraţĭ în alvia Elbei. De patru sute de anĭ ómenii fac semne pe acéstă piatră arătând de câte orĭ era secetă, că uite în anul cutare séu cutare până unde a scădut Elba. Pe piatra acésta se află scrise cu litere marĭ următórele cuvinte: *„Wenn du mich siehst, dann weine"*. (Când mĕ vei vedé — sĕ plângĭ!) Piatra acésta, care acum se vede până jos, căcĭ apa a scădut cu 25 cm. mai mult, decât orĭ când în timp de 400 de anĭ, o vedem fotografiată şi publicată cu inscripţia de mai sus în fóia din Viena „Das interessante Blatt". In jurul ei o mulţime de copii. Mii de ómenĭ, carĭ se ocupau altă-dată cu navigaţiunea sufer de fóme. In timpurile nóstre tot mai este, ce este, căcĭ sunt căile ferate, dér pe vremurile vechĭ, când transportul bucatelor se făcea numai cu corăbiile ce-o fi fost? Nu de geaba au numit bĕtrânii piatra acésta „Piatra fómetei" — şi au scris pe ea cuvintele jalnice de mai sus.

Pentru masa studenţilor românĭ din Braşov au întrat într'u pomenirea de vecĭ a rĕposatului Vasilie *Craiovean*, econom în Hĕlchiu de la vĕduva preotésa d-na Elena *Craiovean*, (ca mamă) *20 cor.* şi de la d-l Ioan *Craiovean* amploiat militar cu familia (ca frate) *20 cor*; — de la d-l I. *Maximilian*, preot în Stupinĭ suma de *4 cor.* cotisaţie anuală, ér de la d-l Simion *Ciuca*, paroch în Moci suma de *10 cor.*, ca ajutor. Priméscă generoşii donatorĭ cele mai călduróse mulţumite.

Direcţiunea şcólelor medii gr. or. române din Braşov.

Maghiarii din Bucurescĭ atât cei catolicĭ cât şi cei reformaţĭ se întăresc mereu. Numai erĭ am publicat scirea după „E-k", că Maghiarii catolicĭ acum au cumpĕrat un loc mare în capitala României, pe care în curênd vor zidi o şcólă mare şi o biserică, la zidirea cărora şi guvernul ungar le va fi în ajutor, ér astădĭ acelaşĭ diar aduce scirea, că episcopul reformat din Cluşiŭ, Dr. *Bartók* a numit la postul de a doua învĕţătóre la şcóla de fete reformată din Bucurescĭ pe d-şóra Vadas Anna. Nu de mult le-a trimis şi un predicator cu titlul de protopop.

Ofiţerii arsenalului de marină din Galaţĭ au dăruit prinţişorului Carol cu ocasiunea călĕtoriei familiei regale române pe Dunăre, un vaporaş în miniatură. Prinţul s'a bucurat de acest dar al ofiţerilor, a observat însĕ că vaporaşul n'are tunurĭ. Ofiţerii au procurat acum 6 tunurĭ mititele din Germania şi vaporaşul adjustat astfel pentru scopurĭ de „rĕsboiŭ" va fi predat în curênd prinţului. Vaporaşul are o lungime de 2 metri.

Rĕsbunare gróznică. Ţĕranul George Dabrovicĭ, din comuna Füzes (comitatul Torontal), se duse alaltăerĭ. ca sĕ-şĭ strîngă fênul de pe câmp. Ajungênd în câmp vĕdù că doi individĭ încarcă fênul în carul lor. Neputêndu se lupta în contra a doi inşĭ, ţĕranul Dobrovicĭ se ascunse într'un şanţ şi când trecură pe acolo hoţii cu fênul, dădù foc carului cu fên. Unul din hoţĭ a sărit din car şi şĭ-a frênt piciorul. Celui-

lalt i-s'au aprins hainele şi apoi cădênd înaintea carului a trecut caii şi rótele carului peste el, lăsându-l mort în mijlocul drumului. Caii au fugit cu carul aprins până la comuna Iazenova, unde au fost prinşĭ. Contra hoţului rĕmas în viéţă procurorul din Biserica-albă a pornit cercetare.

Congresul catolicilor germanĭ. In oraşul Regensburg s'a ţinut dilele acestea congresul catolicilor germanĭ, la care au participat multe mii de ómenĭ, Archierei, aristocraţĭ, preoţĭ şi lucrătorĭ. Aceştia din urmă au fost representaţĭ prin societăţile lor în numĕr de peste 300, ér numĕrul lucrătorilor se urca la vr'o 10.000. Congresele acestea au început sĕ se ţină înainte de asta cu 50 anĭ şi în timpul din urmă se ocupă dinadins nu numai cu cestiunĭ bisericescĭ şi şcolare, ci şi cu cestiunĭ sociale, situaţia şi îmbunătăţirea sórtei lucrătorilor etc. Episcopul contele Majlath din Alba-Iulia încă a fost de faţă şi a rostit chiar o cuvîntare în limba nemţéscă. De asemenea au fost representaţĭ Francesii şi Italienii.

Din Bucium-Şasa (lângă Abrud) ni-se scrie, că femeia Salvina Tomuş de 25 anĭ, din Bucium-Cerbu, care nu trăia cu bărbatul sĕu, şĭ-a pus capĕt vieţii turnând pe sine petrol şi apoi dându-şĭ foc. Copii n'au rĕmas.

Catastrofă în America. Telegramă din New-York: Ciclonul, care a bântuit la San-Paolo şi la Minneapolis, a făcut un numĕr forte mare de victime. La *Minneapolis*, între multe alte clădirĭ, s'a dărîmat şi o casă colosală, îngropând sub dărîmăturĭ peste trei sute de chiriaşĭ. Sute de persóne lucréză acum la scóterea cadavrelor, carĭ sunt îmbucătăţite. La *San-Paolo* sunt ca la douĕ sute de răniţĭ, afară de mai multe persóne ucise. Stradele sunt pline de dărîmăturĭ. Viaductul de pe fluviul Misisipi, înalt de douĕ sute de picióre, s'a prăbuşit. Mulţĭ trecĕtorĭ au cădut în rîu. In teatrul Tivoli era spectacol. De-odată coperişul teatrului a fost luat de furtună. Douĕ persóne au fost ucise şi multe rănite. Mii de persóne din Sanpaolo au scăpat fugind în pivniţe.

Bulgarii macedonenĭ şi tribunalele turcescĭ. Diarului „Zeit" i-se telegrafiéză următórele din Sofia: Populaţiunea bulgară din Macedonia nu se mai presentă la tribunalele turcescĭ în pricinile şi daraverile, ce se ivesc în sînul ei, ci recurge la judecata aşa numitelor tribunale populare, compuse din representanţĭ ai organisaţiunei macedonene şi din primar, care e ales de dênşii. Acest boicotagiu al tribunalelor turcescĭ se întinde şi la oraşe.

Pădurĭ în flacărĭ. Ni-se scrie: Mai dilele trecute aicĭ la Buzae a bătut bruma, încât n'a mai rĕmas aprópe nimic. Acum din causa secetei s'au aprins pădurile. La Ciucaşu arde de vre-o 5 dile neîntrerupt.

Accident nenorocit. Din Sebeşul săsesc ni-se scrie: Marţĭ în 23 l. c. n. s'a întêmplat în apropierea oraşului Sebeşul săsesc o mare nenorocire. Locomotiva trenului vicinal a trecut peste o căruţă încărcată cu pepenĭ, omorînd pe vĕduva Horvath din Aiud, care se afla în căruţă, şi pe cei doi cai. Servitorul, care mâna caii, a fost grav rănit şi a fost transportat în spitalul din Sebeş. Fetiţa nenorocitei vĕduve, care de asemenea se afla în căruţă, a scăpat ca prin minune. Nenorocirea s'a întîmplat din causă, că apropiindu-se trenul, caii s'au speriat şi n'au putut fi opriţĭ locului.

Premiu pentru grădina de pomĭ. Ministrul ung. de agricultură a dat d-lui Anania Boldor înv. dir. în Codlea un premiu de 200 cor. şi o diplomă de laudă pentru cultivarea sistematică a grădinei de pomĭ a şcólei rom. gr. or. din Codlea.

Cursul pentru înmulţirea cunoscinţelor pedagogice. Ministrul unguresc de culte şi instrucţiune publică de 3 anĭ încóce a început a arangia cursurĭ pentru înmulţirea cunoscinţelor pedagogice. In anul acesta s'au ţinut astfel de cursurĭ la opt preparandii de stat. La cursul din Budapesta au luat parte şi 11 Românĭ. Cursul a ţinut 3 sĕptĕmânĭ.

O acusaţie adusă de Englesĭ Germanilor. „Daily Express" scrie, că din portul engles Plimouth au fost furate mine sub-marine, aşedate pe fundul mărei. Alte mine sub-marine au fost deranjate şi stricate. Diarul adaogă, că o anchetă de ofiţerĭ a constatat, că singurile bastimente carĭ au ancorat în timpul din urmă în părţile pe unde se aflau minele, au fost vase de rĕsboiŭ germane.

Nenorocire. In comuna Tel un băiat de român Alexe N. Hilochie, mergênd în carul cu lemne spre casă, a cădut între boi. Au trecut ambele róte peste pieptul lui şi în câteva óre a fost mort.

Inaugurarea templului israelit în Roma. Dilele acestea s'a inaugurat noul templu israelit în Roma. Templul este situat pe Lungotevere Cenci cu faţada spre piaţa del Pianto. In discursurile ce s'au rostit cu acéstă ocasiune, s'a relevat importanţa ridicării unui templu tocmai în Roma, unde se află şi arcul lui Titu, care reamintesce dărîmarea Ierusalimului. Rabinul cel mare cavalerul Vittorio Castiglioni a terminat discursul sĕu, urând prosperitate familiei regale şi auspicând un timp fericit, când tótă omenimea „va adora un singur Dumnedeu."

Urmărit pentru trigamie. Herman Göhring, un jidovaş din Rusia, era un omuleţ ogârjit şi ciupit de vĕrsat şi cu tóte acestea a isbutit sĕ înşele pe cincĭ femei cu făgăduinţa, că se va căsĕtori cu ele. De aicĭ se vede că multe femei de dorul de a se mărita, nu caută nicĭ la frumseţă nicĭ la aceea, că óre cel ce le cere este om de omenie, ci fără sĕ cerceteze mai de aprópe iau de banĭ bunĭ tóte minciunile unor vîntură-ţéră. Göhring s'a şi căsĕtorit cu trei din cele cincĭ femei, presentând acte false şi anume cu una în München şi cu celalte douĕ în Viena, ér celor douĕ le-a păpat numai zestrea. Poliţia îl urmăresce acum.

Programa producţiunei tinerimei române din Braşovul-vechiŭ, ce se va da Duminecă în 28 August la otelul „Orient" este următorul: Concert: „Imnul unirii", cor de bărbaţĭ de T. Popovicĭ, esec. de cor. „El Zorab", poesie de G. Coşbuc, declamată de *** „Fântâna cu trei isvóre", cor. de bărbaţĭ de G. Dima, esec. de cor. „Peţitorii", anecdotă de T. Speranţă, declamată de d-l I. Sêrbu. „Haţegana", (cor.) cântec poporal armonisat de T. Popovicĭ. „Cucule pénă galbină", cântec poporal scris şi armonisat de T. Popovicĭ, esec. de cor. Teatru: *„Vecinătatea periculósă"*, comedie într'un act de Trocaru. Dans.

Concerte. Musica orăşenéscă va concerta Vinerĭ pe promenada de jos. Inceputul la $5^1/_2$.

La *„Gewerbeverein"* se va da Sâmbătă séra un concert cu program variat de către o capelă de băieţĭ din Braşov. In program vedem şi piesa românéscă „Foi şi Frunde".

Mutarea legătoriei de cărţĭ.

Alegere de deputat în Pecĭca. Mâne, Vinerĭ 6 August, se va face în *Pecĭca* alegerea întregitóre de deputat dietal în locul fostului deputat Vasarhelyi, prin a cărui mórte a devenit vacant mandatul acestui cerc electoral. Candidaţĭ sunt mai mulţĭ: din partea guvernului, a apponyiştilor şi a kossuthiştilor. Intre candidaţĭ se află de astă-dată şi un Român, Dr. George Popa fost pretor (solgăbirĕu), care este susţinut de către clubul român din Arad. Candidarea acésta, ca şi cea de la Nădlac, s'a făcut în contradicere cu conclusele conferenţelor partidului naţional român.

Scrisórea din Viena.

In 18 August st. n. a avut loc promoţiunea la rangul de sublocotenent şi depunerea jurămêntului absolvenţilor anuluĭ curent al academiei technice militare din Viena. Curtea academiei de pe strada „Stift" era îndesuită de lume încă de pe la órele $8^1/_2$. Aci puteai vedé candidaţii cu feţele voióse; colo părinţii mândrĭ de fiii lor, carĭ în primele uniforme de ofiţer aşteptau nerăbdătorĭ începerea serbării. Notez cu plăcere, că între candidaţĭ se aflau şi trei bravi Românĭ: D-l Elia *Cena*, fratele Exelenţiei sale D-lui general de divisie Vasile Cena, împărţit la artileria de câmp în garnisóna Pojon, d-l Coriolan *Bardosy*, împărţit la artileria de câmp în Braşov şi d-l Traian *Smeu*, împărţit la trupa de geniu în Alba-Iulia.

Printre privitorĭ am vĕdut şi numĕróse feţe româneşcĭ: D-l Iuliu Bardosy, inspector de şcóle în retragere din Sibiŭ, dinpreună cu fiica dênsului, D-şóra Aurelia. Apoi mama D-lui Elie Cena însoţită de mai multe rudenii. Din partea familiei Smeu au fost de faţă surorile dênsului. Mai departe d-l Dr. Lazar Popoviciu din preună cu o prea frumósă societate românéscă, pe carĭ însĕ nu am fost norocos a-o cunósce.

La órele $9^3/_4$ s'au audit primele acordurĭ ale musicei militare şi în curênd sĕ ivesce un batalion de artilerie constătător din elevii încă neabsolvenţĭ ai academiei. Batalionul face front în mijlocul curţii, unde se afla, spre înălţarea sĕrbării, un tun înpodobit cu florĭ. Punct 10 óre se presintă superiorităţile militare. Imediat după acésta musica intonéză imnul imperial, trimbiţele suflă „generalmarş"-ul şi stégul institutului academic apare măreţ purtat de doi artilerişti voinicĭ. Prin acest act se începe serbarea. Primul punct îl forméză „Rugăciunea" (Gebet), cântată aşa de frumos de musica militară, pe când trupele presente, precum şi numĕrosul public cu capetele descoperite ascultau sublimul imn religios. Urméză apoi o prea frumósă cuvêntare a preotului institutului academic, adresată fiilor sĕi sufletescĭ, o cuvêntare plină de vorbe dulcĭ şi sfaturĭ părintescĭ. Fără îndoială însĕ, că punctul de fortă la format discursul comandantului academiei: Colonel *Horeczky*. Am aflat în el pe adevĕratul fiu al lui Marte, pe vrednicul ostaş îmbătrînit în ideile şi viaţa militară. La finea cuvêntării sale îşĭ ia adio dela elevii sĕi în numele institutului şi al superiorilor aceluia. Urméză apoi depunerea jurămêntului, după care într'un entusiasm general tinerii ofiţerĭ cu săbiile scóse au isbucnit în strigarea: „Trăiască Maiestatea Sa". Prin acésta punctele oficióse ale sĕrbării s'au finit.

A urmat încă defilarea batalionului, pe când cei promovaţĭ s'au retras în „şcóla de călărit" pentru ca fiecare sĕ se presente foştilor superiorĭ. De aicĭ în trăsurĭ tot câte 2 sunt transportaţĭ la „comanda pieţii", ca sĕ-şĭ anunţe fiecare identitatea. La óra 1 p. m. s'a aranjat în onórea lor un dineu splendid, unde li s'a dat ultima ocasiune, ca înainte de a părăsi frumósa Vienă, înainte de a cunósce cărările multor desilusii ce îĭ aşteptă póte în viaţă — sĕ-şĭ petrécă vre-o câteva momente scurte, fără griji, ca prietini, ca camaradĭ.

N. V. V.

Adunărĭ de învĕţătorĭ.

Sătmariu, 14 Aug. st. n. 1904.

Reuniunea învĕţătorilor gr. cat. românĭ din Archi-Diaconatul părţilor Sătmărene aparţinĕtor diecesei Orădane, şĭ-a ţinut adunarea generală anuală la 9 Aug. st. n. a. c. în comuna Necopoiŭ.

La 7 óre diminéţa s'a ţinut sf. liturgie slujind părintele Varga, preot în Chilia adm. filiei Necopoiu. Dintre credincioşĭ numai 7 bărbaţĭ şi 4 femei au fost de faţă ér predică nu s'a ţinut.

Deschiderea şedinţei la 9 óre s'a făcut prin v. preş. Reuniunei Alexa *Pop*, preot în Săsarĭ, care prin o vorbire plină de entusiasm a deschis şedinţa.

A urmat cetirea rĕspunsului de mulţumită al Ilustrităţiĭ Sale D-lui Episcop Dr. Demetriu Radu la omagiile de alipire şi supunere trimise dînsului din partea adunării filialei ţinute în Culciul-Mare, ca unui cap bun şi iubit de toţii. Sa hotărît a se trimite şi din partea acestei adunărĭ o asemenea felicitare Ilustrităţii Sale bunului nostru episcop.

S'a vestit scirea înbucurătóre despre noul archidiacon Coriolan Ardeleanu fost profesor în Beiuş care şĭ-a şi ocupat deja postul. La audul acestei scirĭ cu toţii însufleţiţĭ au strigat „Sĕ trăéscă la mulţĭ anĭ!" alegêndu-l de preşedinte al Reuniunei înv. români în locul fostului archidiacon Dr. Felician Bran.

S'a ales biuroul funcţionarilor cu puţine modificărĭ tot cela, care a mai stat în fruntea Reuniunei. S'aŭ împărţit stipendii şi premiu, s'a ţinut disertaţiune prin D-l Petru V. Şireagu învĕţ. în Amaţĭ despre „Autoritatea şi susţinerea disciplinei în şcólă", s'aŭ discutat multe lucrurĭ însemnate; s'aŭ împărţit diplome la membrii noi; s'au încasat taxe; s'au facut mai multe propunerĭ diverse spre înaintarea scopului Reuniunei etc. etc.

Terminându-se şedinţa la 2 óre d. m. membrii s'au întrunit la banchet, luând parte 47 inşĭ, 3 óspeţĭ şi mai mulţi onoraţiorĭ domni, dómne şi domnişóre; în timpul prândului musica a cântat piese naţionale.

Séra a urmat petrecere cu joc în frumósa sală bine decorată. Petrecerea a durat până în zorile dilei cu nespusă plăcere şi dragoste; durere însĕ că a avut un finit fórte trist, deórece soţia D-lui Const. Pintea învĕţ. în Fătăreşti lovită de apoplecsie a murit abia după două întorsăturĭ de joc.

Era dureros a treia di după petrecere sĕ vedi pe cei voioşĭ carĭ au petrecut, îmbrăcaţĭ acum în jale ducênd cadavrul rece al amintitei şi în veci neuitatei la vecînica odihnă.

Petru V. Şireagu.
învĕţ.

Reuniunea

învĕţătorilor românĭ uniţĭ din Archidiecesă.

X.

De lângă Murĕş, August 1904.

Fiind temele de premii partea cea mai însemnată a cestiunei în progresarea membrilor, sunt silit a mĕ mai ocupa într'un articol cu acéstă cestiune.

Tesele de premiare se aleg din partea unei comisiunĭ alese de comitetul central. Percurgênd eu organul reuniunei, lucrările comitetului central, am aflat cu plăcere cum-că comisiunea disă a satisfăcut obligămêntului sĕu în tóte privinţele. Anume a ales şi propus câte 10 premii literare diferite: pedagogice, metodice, economice, sociale, şi altele. Din aceste 10 teme propuse, cu mirare trebue sĕ constatăm, că adunarea generală luà numai trei tese de premiare, abandonând celelalte 7. Motivele pentru carĭ aceste din urmă nu erau publicate în procesele verbale, nu le cunosc. Póte sĕ fie în folosul fondului, ca sĕ nu se facă prea multe cheltuielĭ?

Noi învĕţătorii prin lucrarea continuă ne putem cualifica şi cultiva, ér publicându-se prin diarele nóstre lucrările nóstre, lăţim cultura în massa poporului, ceea-ce ne este şi menirea. Precum am dis în articolul precedent, este frumos, ca sĕ adunăm şi augmentăm fondul general, dér nu-i permis, ca sĕ scăpăm din vedere scopul nostru principal: cultura poporului şi înaintarea vadei reuniunei.

O reuniune, care, după raportul publicat al cassarului, încasséză anual peste 1000 coróne, fără nicĭ un scrupul póte, ba este obligată a cheltui cel puţin 100 coróne în scopul premiării teselor. Cred cum-că adunările generale viitóre vor şi primi propunerile comitetului central date în astă privinţă şi vor stabili mai multe şi mai marĭ premii, ceea-ce va fi în interesul causei.

Ca publicul cetitor sĕ fie în curent cu afacerile reuniunei, cuget că nu va strica a reînprospĕta din proiectul verbal al adunării generale ultime: şedinţa a III-a, din nr. 3/1904 pag. 44 al „Fóiei şcolastice", titlurile premiilor date din partea biroului central în concurs pe anul şcolastic trecut. Temele sunt următóre:

I. Cum îşĭ póte învĕţătorul câştiga şi susţiné autoritatea în şcólă şi afară de şcólă? Premiul de 30 cor.

II. Şcóla poporală în serviciile economiei casnice. Premiul de 20 cor.

III. Carĭ jocurĭ sunt mai acomodate pentru distracţia şi educaţia tinerimei şcolare. Premiul de 15 coróne.

Tóte aceste 3 tese sunt acomodate scopului şi în interesul învĕţătorilor, tinerimei şcolare şi al poporului, dér nu este în consonanţă mărimea sumei de premii

cu însaşî lucrarea. Căci fie-care temă recere o muncă intensivă şi pregătire mare.

Spre probarea afirmaţiunei mele n'am se amintesc alta, decât împrejurarea îmbucurătore, că tesele premiate ale membrilor reuniunei fură în trecut publicate nu numai în organul reuniunei, ci şi în cele mai multe jurnale ale nóstre, ceea-ce servesce spre onóre nu numai celor premiaţi, ci a tuturor membrilor reuniunei, ér de altă parte datorim cu mulţămită şi recunoscinţă redacţiunilor acestor jurnale, carî reproduc din bună-voinţă şi nerecercată de nimenî lucrările premiate ale colegilor noştri.

Mureşanul.

Convocări.

In sensul §-lui 17 din Statutele Reuniunii învĕţătorilor români gr. or. de la şcólele confesionale gr. or. din diecesa Caransebeşului, se convócă adunarea generală ordinară a reuniunii la Biserica Albă pe ḍilele 29 şi 30 August (11 şi 12 Septemvrie) a. c. pe lângă următorul Program:

Şedinţa I. Duminecă în 29 August (11 Sept.) înainte de amézi. 1) La 9 óre participare la sfânta liturgie şi chemarea Duhului sfânt. 2) La 11 óre deschiderea adunării. 3) Raportul general al comitetului. 4) Alegerea comisiunilor. 5) Tema: „În ce chip îşi póte câştiga şi susţinea învĕţătorul autoritatea şi respectul în şi afară de şcólă". Referent: Mihaiu G. Crăciun.

Şedinţa II. Aceeaşî ḍi după améḍi. 6) Tema: „În ce măsură póte contribui casa părintéscă la educaţiunea şcolară". Referent: Petru Bandu.

Şedinţa III. Luni în 30 August (12 Sept. înainte de améḍi. 7) Raportele comisiunilor esmise în şedinţa primă. 8) Defigerea locului pentru proxima adunare generală. 9) Propunerî. 10) Alegerea funcţionarilor şi a comitetului Reuniunii pe anul 1904/5. 11) Dispoşiţiuni pentru verificarea protocolului. 12) Închederea adunării generale.

Din şedinţa comitetului Reuniunii ţinute în Lugoş la 25 Iulie (7 August) 1904.

Traian Henţu. vice-preşedinte. *Ioan Marcu.* notar I.

*

Adunarea generală a despărţĕmêntului XXIX *(Mediaş)* al „Asociaţiunei pentru literatura română şi cultura poporului român" se va ţinê în acest an în şcóla gr. cat. din Mediaş în 4 Septemvrie n. la 3 óre d. m. cu următorul program:

1) Deschiderea şedinţei adunării generale prin presedinte. 2) Raportul comitetului despre activitatea sa dela ultima adunare generală până în present. 3) Raportul cassei. 4) Alegerea unei comisiuni pentru censurarea raportelor de sub punct 2 şi 3 şi pentru verificarea procesului verbal al adunărei generale. 5) Alegerea unei comisiuni pentru înscrierea de membrii şi încassarea taxelor. 6) Statorirea budgetului pe anul viitor 1904/905. 7) Eventuale propunerî. 8) Alegerea a 2 delegaţi pentru adunarea generală a asociaţiunei. 9) Constituirea comitetului pe un nou period de 3 ani. 10) Închiderea şedinţei.

La acéstă adunare sunt rugaţi a participa inteligenţa română, preoţii, învĕţătorii, şi poporul român din Mediaş şi din întreg despărţĕmêntul.

Mediaş, 15 Aug. 1904.

Ioan Moldovanu. prot. şi dir. al desp. *Dr. Ivan Ioan* secretar.

Dela direcţiunea şcólelor medii gr. or. rom. din Braşov.

(Însciinţare pentru anul viitor.)

Anul şcolar 1904—1905 se va începe în 1 Septemvrie 1904 st. v., adecă în 14 Septemvrie st. n. Părinţiî carî doresc a-şî da copiii la aceste şcóle, sunt poftiţi a se presenta cu fiii sĕu cu fiicele lor în cancelaria direcţiunilor respective în ḍilele de 1, 2 şi 3 Septemvrie v., adecă 14, 15 şi 16 Septemvrie st. n. pentru inmatriculare. — Şcolariî, carî se inmatriculéză pentru prima-dată la şcólele nóstre medii, vor aduce testimoniu şcolar, extras de botez şi certificat de revaccinare. *Testimoniul şcolar de pe clasa precedentă au sĕ-l presinte toţi şcolarii*, carî vin a se înmatricula, aşa-dar şi şcolarii, carî au absolvat clasa precedentă la şcólele nóstre. In 30, 31 August şi în 1 Sept. v. dela 8—12 óre a. m. şi dela 3—5 óre p. m. se vor ţinê examenele suplctorii şi de emendare. Cei-ce s'ar presenta mai târḍiu, au sĕ petiţioneze la direcţiune, dovedind cu atestat valabil causa întârḍierii.

Toţi şcolariî, carî întră în prima gimnasială sĕu I. reală, pot fi supuşi unui examen de primire conform normativelor existente. Examenul de primire se va ţinê în 31 August v., 1 şi 2 Septemvrie v.

Nota. — Şcolarii, carî vin dela un institut, unde în gimnasiul superior nu au învĕţat limba grecéscă, au sĕ fie supuşi unui examen de primire din limba grecéscă.

Didactrul în gimnasiul inferior şi şcóla reală este de 24 coróne pe an, ér în gimnasiul superior (cl. V.—VIII.) de 40 cor. pe an. — Cei inmatriculaţi pentru primadată mai plătesc odată pentru tot-déuna o taxă de primire de 8 coróne. Şcolarii neromâni plătesc didactrul, taxa de primire şi taxa pentru fondul de pensiune duplu. Taxa pentru fondul de pensiune este în gimnasiul superior 10 coróne, ér în gimnasiul inferior şi şcóla reală de 6 cor. (cei scutiţi de didactru plătesc $^1/_2$ din acéstă taxă), taxa de testimoniu şi de anuar e de 3 cor. (cei scutiţi de didactru plătesc numai 2 cor), ér taxa de bibliotecă este în şcólele inferióre 60 banî, în cele superióre 1 cor. (Taxa de membru la societatea de lectură a studenţilor este pentru cl. V. şi VI. gimn. 1 cor., pentru cl. VII şi VIII gimn. 2 cor.)

Didactrul se póte plăti în 2 rate semestrale: $^1/_2$ la înscriere, ér $^1/_2$ la începutul semestrului; dér celelalte taxe se plătesc de-odată şi întregi cu ocasiunea înscrierilor.

Şcolarii, carî vor sĕ fie *scutiţi de didactru*, trebue sĕ-şî înainteze petiţiunile lor la mâna d-lor profesori de clasă respectivî până în 30 Septemvrie stil vechiu.

1) Indreptăţiţi a petiţiona sunt acei şcolarî săraci, carî au moralitate bună şi nota generală de studii fórte bine sĕu bine.

Cu nota suficient pot fi scutiţi numai acei elevi, carî sunt din Braşov şi cercetéză clasa I. şi II. gimn. sĕu reală.

2) La petiţiune se aclude atestatul de paupertate al oficiului comunal, vidimat şi de parochul local.

3) Cei-ce vin de la alte şcóle, au sĕ aclude şi testimoniul de clasă ultim.

Pentru copiî sĕrmanî.

M. S. Regina României, Elisaveta, a primit ḍilele trecute din oraşul Adelaida (Australia) o fórte mişcătóre scrisóre împreună cu o subscripţie pentru copiii sĕrmanî din România.

Dómnă:

Am mare plăcere, de a Vĕ aduce la cunoscinţă, că v'am trimis astă-ḍi (prin mandat postal, suma de lire 20, 16 s 8 p. — exact 5000 de penny — care sumă a fost subscrisă cu grabă de membrii şi amicii societăţii, copiilor Sunbean (Raza Sórelui) în Australia de sud ca rĕspuns la apelul Vostru atingĕtor în favórea copiilor săraci din România.

Daţi-mî voie sĕ Vĕ adaug, că atuncî când am primit scrisórea Vóstră eram fórte ocupat sĕ adun subscrierî prin „Razele Sórelui" pentru subvenţionarea (în al 10-lea an de existenţă) a două pătuleţe ale „Razelor Sórelui" de la spitalul de copii din Adelaida, şi fiind că acéstă reclamă o sumă de 63 lire, nu mi-a fost cu putinţă sĕ public scrisórea Vóstră de cât numai cu câte-va sĕptĕmânî mai târḍiu.

Dér îndată ce s'a publicat, îndată i s'a rĕspuns. In 24 de óre am primit 3500 penny, şi fie-care curier nou îmi aducea nouĕ contribuţiunî. Fie-care trimetere era însoţită de câte o scrisóre, în care donatorul exprima profunda sa simpatie pentru Voi şi pentru nobila Vóstră operă, cum şi speranţa, că apelul Vostru va găsi un ecou generos în tóte inimile.

Vĕ voiu trimite câte-va din aceste scrisorî, ca sĕ puteţi judeca Insă-Vĕ sinceritatea acestei simpatii. Printre aceste scrisorî s'a primit din partea „Razelor Sórelui" unele din depărtărî de sute de leghe — de la statele vecine cu Australia Occidentală, de la New-South-Wales şi Victoria. Una din episotele, pe care Vĕ voiu trimete, vine de la fiica (Maggie Teodoru) unui Român locuind în acel sat.

Daţi-mî voe, Dómnă, sĕ Vĕ spun cât am fost de fericit, a mĕ asocia la opera creştinéscă, pe care o întreprindeţi dând pânea fometoşilor şi îmbrăcămintea celor seraci. E de ajuns o gândire frumósă, ca toţi ómenii sĕ devie fraţi şi scrisórea Vóstră a făcut sĕ vibreze fibrele a mii de inimi din acéstă ţéră depărtată şi m'a pus în posiţie sĕ Vĕ trimet acéstă sumă.

Voiu puté sĕ obţin o favóre de la Voi? Societatea nóstră Raza Sórelui avéva onórea sĕ priméscă o frumósă fotografie a Vóstră, pe care o va pune printre odórele comorilor ei, precum şi câte-va grupe fotografice de copii români (atât din clasele superióre, cât şi de printre ţĕranî). Aşî fi încântat sĕ le pot publica în suplimentul ilustrat al ḍiarului nostru sĕptĕmânal „The Adelaide Observer".

Sunt, Dómnă, cu cel mai profund respect.

David H. Bosvill („Unchiul Harry")

NECROLOG. Subscrişii cu inima înfrântă de durere anunţă tuturor rudeniilor, amicilor şi cunoscuţilor, că iubitul lor tată, socru, moş, strămoş şi frate **Ioan Făgărăşianu** paroch emeritat gr. or. şî-a dat nobilul sĕu suflet în mânile Creatorului Luni în 9/22 August 1904. la órele 6 a. m. în etate de 75 ani şi în anul al 55-lea al sfintei preoţii. Împărtăşit fiind cu sfintele taine. Osĕmintele scumpului adormit în Domnul se vor depune spre vecinică odihnă în cimirirul bisericii gr. or. din Drăguş Mercuri în 11/24 August la 11 óre a. m. Fie-i ţărîna uşóră şi memoria binecuvêntată.

Drăguş în 9/22 August 1904. Dionisie Făgărăşianu, Solomon Făgărăşianu ca fii Petru Tataru, Ioan Făgărăşianu, Isac Sofonea gineri. Ana Făgărăşianu n. Sperchez noră. Văd. Maria Codru n. Făgărăşianu, Eva Şerban n. Făgărăşianu surori. Rafira Tataru n. Făgărăşianu, Văd. Maria Borzea n. Făgărăşianu, Senia Făgărăşianu n. Făgărăşianu, Sofia Sofonea n. Făgărăşiana ca fiice, şi numeroşî nepoţi.

Bibliografie.

Făt-Frumos, revistă literară, apare de două orî pe lună în Bêrlad. Numĕrul 9 de la 15 Iulie are următorul sumar: A. D. Cuza. — Imn lui Ştefan cel Mare. I. Ciocîrlan. — Cetăţuia Stâncuţei (schită). D. Nanu. — Primăvară (poezie). Emilgar. — Din Trecut (fragment). G. Tutoveanu. — Privighetórea (poesie) P. Gheorgheasa. — Iubirea pĕrului la Românî (folklor). Alex. A. Naum. — Imn. A. Mîndru, — Cucernicie (poesie). Econ. I. Antonoviei. Document de la Ştefan cel Mare. comunicat de părintele Icon. N. Vereanu, din Iaşi. Poşta redacţieî. Un număr 15 banî. Abonamentul 4 lei pe an. Redacţia şi administraţia: Tipografia C. D. Lupaşcu, Bêrlad.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 25 August. La ministeriul de agricultură au sosit scirî, că alaltăerî a plouat mai în tóte părţile ţĕrii.

Petersburg, 25 August. Duminecă nóptea un torpilor japones a încercat sĕ pĕtrundă în portul dela Port-Arthur. Ruşii însĕ l'au respins. Aicî se aştéptă în fie-care óră vestea despre o ciocnire pe mare înaintea Port-Arthurului.

Londra, 25 August. Din Cifu se vestesce, că Japonesilor li-a succes a isgoni pe Ruşî de pe terenul aflător înspre sud de Port-Arthur. Japonesii vĕḍênd resistenţa neaşteptată a Port-Arthurului, şî-au schimbat planul de rĕsboiu. Ruşii au început sĕ trécă pe terenul iniţiativei.

Sĕ crescem económe.

Glasul timpului de astădî ne strigă cu putere, sĕ înaintăm pe tóte terenele vieţiî omenescî. Au trecut timpurile de odinióră, când într'un om, ca şi într'un popor, se preţuia mai mult puterea trupéscă, decât cea sufletéscă. Astădî se ḍice, şi cu drept cuvênt, că: *„mai mult cu mintea, decât cu puterea"* se póte câştiga. Pentru întărirea trupului este lucrul şi deprinderea, ér pentru întărirea şi luminarea minţei, este şcóla.

Şcóla are în ḍiua de astădî chemarea, ca sĕ dea tineretului crescerea şi învĕţătura trebuinciósă, de care apoi sĕ se pótă folosi mai târḍiu chiar şi în viéţa de tóte ḍilele, după cum ḍiceau şi cei vechî, că: *nu pentru şcólă, ci pentru viéţă învĕţăm*".

Unele din şcólele nóstre însĕ până acum nu au prea pus un preţ deosebit pe proverbul numit, adecă n'au prea avut în vedere principiul, sĕ créscă economî şi económe pentru viéţă. De aceea o parte însemnată a tineretului a învĕţat numai pentru şcólă, ér când a eşit în viéţa de tóte ḍilele, a uitat mai tot ce a învĕţat în şcólă.

Pricina acestei uitărî mai este şi împrejurarea, că tineretul părăsesce şcóla chiar în anii aceia, în carî i-s'ar puté imprima mai cu înlesnire învĕţăturile şi poveţele necesare pentru viéţa practică.

O altă pricină mai este şi aceea, că cu deosebire în şcólele mixte, adecă în acele, în carî umblă băeţii şi fetele la olaltă, nu s'a prea pus preţ pe partea practică a învĕţăturei. Astfel cu prilejul esamenelor de multe-orî putem audi rĕspunsurî de la fetiţe despre ţĕrî şi mărî îndepărtate, despre rîurî, munţî şi oraşe, dér despre aceea, când şi cum se sémĕnă cutare legumă, abia decă poţî audi câte un cuvênt.

In timpul din urmă s'au mai înfiinţat pe la unele oraşe mai marî şi anumite şcóle mai înalte de fete, în carî adecă se continuă învĕţătura primită în şcólele sătescî. Dér şcólele acestea nu sunt pentru crescerea adevĕratelor económe, ci, după cum se ḍice, mai cu sémă pentru crescerea cocónelor.

Cu tóte acestea am vĕḍut, că chiar şi unii dintre economii noştri mai de rând, au dat năvală cu fetele lor pe la astfel de şcóle. Ei cred, că decă vor învĕţa în acelea, ele numai decât au sĕ se facă şi cocóne. Uită însĕ, că în ḍiua de astădî, pe lângă carte se mai recere şi o bună parte, adecă avere frumósă.

Din timpurile străvechî, familia a fost prima şcólă, în care copiii au învĕţat de la tatăl lor, ér fetiţele de la mama lor lucrurile trebuinciióse pentru economia din casă şi de afară, ba de multe orî părinţii au mai înlocuit chiar şi pe învĕţător, învĕţându-şî copiii lor şi la cetire şi scriere.

Familiile nóstre românescî, pe cele mai multe locurî, încă şî-au cunoscut acésta chemare a lor, dând tineretului învĕţăturile şi poveţele cerute pentru viéţa de tóte ḍilele.

Cu deosebire mamele au făcut şi până acum fórte mult pentru crescerea şi poveţuirea fetiţelor din familie.

Mamele nóstre suplinesc în familie pe învĕţător şi învĕţătóre. De la ele învaţă copiii nu numai limba, ci şi cum sĕ se pórte în societate faţă cu alţi ómeni, apoi fetiţele mai învaţă şi cum sĕ prindă acul în mână, cum se cósă, cum sĕ chindiséscă, cum sĕ croéscă, sĕ torcă, sĕ urzéscă, sĕ ţese, sĕ spele, sĕ fiérbă, şi altele

Mamele adevĕrate îşî învaţă apoi pe fetiţele lor şi cum sĕ adune tómna seminţele de legumî, cum sĕ le păs-

treze peste iérnă, cum sĕ samene primăvara legumele trebuinciόse pentru economia casnică, cum sĕ le plivéscă, sĕ le rĕsădéscă şi sape. Ele le mai învaţă şi la lucrul câmpului: la săpat, adunat de fên, la secerat şi altele.

Mamele adevĕrate îşĭ dedau fetiţele lor, ca sĕ se róge séra şi diminéţa lui Dumnedeu; le îndémnă sĕ mérgă la biserică, le opresc de la cercetarea locurilor necuviinciόse şi le supraveghéză la tot pasul.

Acum de un timp s'au mai ivit în holdele frumόse ale familiilor nόstre românescĭ şi câte o buruénă de mamă, pe care am puté-o numi mamă maştera, care în loc sĕ facă ca o adevĕrată mamă, ea merge cu pildă rea înaintea tinerelor ei odrasle. Ea nu-şĭ învaţă fetiţele la omenie, la lucru, la grijă şi păstrare, ci mai mult la petrecerĭ şi podobe, aşa că în cele mai multe casurĭ se prăpădesc, ca şi buruenile din holde, nu numai ele, ci chiar şi familiile, din carĭ fac parte, le aduc la sapă de lemn.

Către adevĕratele mame mĕ îndreptez cu şirele acestea, sfătuindule, ca sĕ îngrijéscă şi pe viitor tot mai cu de adinsul de buna crescere a fetiţelor lor, deóre-ce numai prin tr'o îngrijire corespundĕtóre se pot cresce adevĕrate económe.

I. G.

Nutreţul tocat (tăiat).

Agricultorii nostri întrebuinţéză ca nutreţ — chiar şi în anii cei buni — paiele şi pâşii de cucuruz. De aceste soiurĭ de nutreţ ei fac însĕ adesea cea mai rea întrebuinţare. Paiele séu le dau în amestecare cu fên, şi astfel mai merge, séu le dau góle şi întregĭ, cum ies din maşina de treerat, ceea-ce e o procedură cât de greşită. Tot atât de greşit e şi modul cum se dau vitelor pâşii de cucuruz (jipii).

Acestui rĕu trebue sĕ i-se pună stavilă, şi anul acesta lipsit de nutreţ ne va constrînge, cred, sĕ începem o îngrijire mai raţională a vitelor şi o cruţare a nutreţului.

Cum sĕ începem?

Inainte de tóte vom trebui sĕ adunăm şi păstrăm cu cea mai mare îngrijire: paie, plevă, turnumétă şi pâşii de cucuruz.

Unde nu s'a întrodus încă, orĭ sunt de tot puţine maşini de tăiat nutreţ, ómenii sĕ se întovărăşéscă câte 5—10 şi sĕ cumpere o astfel de maşină, care face servicii preţióse nu numai în anii cei rĕi, dar şi în anii cei mai buni.

Dând vitelor paiele, pâşii de cucuruz etc. în stare amĕnunţită, cruţăm mult nutreţ, vitele se nutresc mai bine şi chiar se îngraşe; astfel obţinem un câştig evident în economie. Ér în anul acesta aşa de rĕu e indispensabil sĕ întroducem pretutindenea maşina de tăiat.

In nutreţul taiat trebue sĕ între tot ce rĕmâne neconsumat în iesle şi ce a cădut lângă ele, pâşii de cucuruz, paiele şi mai ales cele de ovĕs şi de orz, vrĕjii de fasole, paiele rĕmase din treeratul trifoiului ş. a.

Acest nutreţ tăiat vitele nu-l mănâncă bucuros, dacă li se dă fără a fi anume pregătit prin fermentaţiune sau dospire, care se face în modul următor:

Nutreţul tăiat se aşadă în douĕ putine (cădi) marĭ (mărimea lor depinde de la numĕrul vitelor de nutrit) astfel, că pe fund sĕ vină un strat de astfel de nutreţ în grosime de circa 10 centimetrĭ (cam de o palmă); peste acest strat se presară de tot puţină tocătură de napi de nutreţ séu de napi de mirişte, orĭ de cartofi, etc. După ceea se presară puţine tărîţe. Urméză apoi ér un strat de nutreţ tăiat (paie etc.) şi peste ele napi tăiaţĭ şi puţine tărîţe, continuându-se astfel până s'a umplut vasul. In fine nutreţul se îndesă cu un pisălug anume de lemn, şi apoi se tórnă cu o cană de udat 2—3 ferii de apă ferbinte — după mărimea vasului — şi pe urmă vasul se acopere cu un straiŭ.

După trei dile acest nutreţ bun este pregătit îndeajuns, vitele îl mănâncă cu cea mai mare plăcere până la ultimul fir. Chiar şi porcii, ce se ţin preste érnă, consumă fórte bucuros acest nutreţ.

Indată-ce se începe nutrirea din un vas, se umple în modul arătat celalalt vas, ca astfel nutreţul sĕ nu se gate.

Fên sau otavă sĕ se dee în porţiunĭ micĭ numai înainte de adăpat.

Cailor sĕ li se dee ovĕsul amestecat în nutreţul tocat (tăiat).

La început sĕ se dee din nutreţul numit de trei orĭ la di, fie-cărei vite numai câte o litră; mai târdiu, după-ce s'au obicinuit cu el, câte 2, 3, 4 litre şi se póte ridica până la 60 litre pe di.

Cine nutresce vitele astfel, cruţă mult fên (în acest an trebue neapĕrat sĕ cruţăm), neavênd de unde cumpĕra, vitele nu vor slăbi, ci se vor îngrăşa şi vacile nu vor împuţina laptele.

Acest mod de nutrire, se înţelege, costă mult, fórte mult — nu bani — ci lucru.

Lipsa însĕ ne va împintena şi trebue se ne împintene la lucru mai mult; iarna şi aşa nu ne prea îmbulzesc alte lucruri.

„R. E.“

Laptele de capră.

Tótă lumea scie, ceea-ce medicii impută laptelui de vacă. In oraşele marĭ el e adus de departe, ceea-ce face, că costă scump şi spre a-l puté vinde cu un preţ mai convenabil, vêndĕtorii de lapte îl amestecă cu apă şi tot felul de substanţe.

Venind de departe şi amestecat, el cuprinde microbĭ, aşa încât înainte de a-l da copilului, trebue fiert.

Un alt cuvênt, pentru care laptele destinat copiilor trebue fiert orĭ sterilisat, e că vacile sunt adesea atinse de tuberculosă şi că bacciliĭ acestei grozave bolĭ trec mai tot-déuna în lapte. Toţĭ aceştĭ microbĭ sunt ucişĭ de căldură, dér în schimb laptele fiert séu sterilisat nu mai e un aliment viu, care sĕ cuprindă fermenţii trebuinciosĭ mistuirei. El a ajuns un aliment mort, care nu mai are de bună sémă valórea laptelui prόspĕt şi care nu mai priesce atât de bine copilului.

La laptele de capră nu avem tóte aceste neajunsurĭ.

Mai întâiŭ de tóte tuberculosa atinge atât de rar caprele, încât din miile de capre ce se taie anual, veterinarii n'au găsit nicĭ una tuberculósă. Apoi în oraş caprele sunt aduse la casa clientului, care e sigur în chipul acesta, că dă copilului sĕu lapte prόspĕt, care nu cuprinde microbĭ. E decĭ de prisos de a-l fierbe înainte de a-l vĕrsa în biberon.

Singurul neajuns mic e gustul sĕu deosebit, dér copiiĭ se obicĭnuesc uşor cu dênsul şi de alt-fel el piere cu totul, când caprele sunt ţinute curat.

Pentru tóte aceste motive doctorii cred, că la copiiĭ crescuţĭ cu biberonul, laptele de capră preţuesce tot atât, décă nu mai mult, decât cel de vacă.

Tóte acestea sunt fórte adevĕrate în teorie. Dér în igiena copiilor ca în multe alte lucrurĭ, teoria şi practica nu se cam împacă tot-déuna.

Admiţênd chiar, că orăşenii primesc aceste motive şi consimt a-şĭ hrăni copiiĭ cu lapte de capră, unde voiţĭ, ca sĕ ia de pildă la oraşe marĭ atâta lapte de capră, cât le-ar trebui? De aceea medicii se mulţămesc sĕ-şĭ vadă d'ocamdată ideile lor adoptate la ţéră, mai ales de către doicile, cărora li-se dau spre lăptare copiiĭ din oraş.

Se scie adĭ, că îngrozitórea mortalitate a acestor nevinovate fiinţe se datoresce prόstei calităţĭ a laptelui de vacă ce li-se dă. Dér tóte acestea ar puté fi înlăturate, décă crescĕtórele ar fi silite sĕ hrănéscă cu lapte de capră copiiĭ, carĭ li s'au încredinţat, mai ales, că costul caprelor, e fórte mic şi întreţinerea lor costă mai nimic.

Părintele Ivan de la Cronstadt.

Nu de mult a apărut în editura B. Elischer succesorĭ din Lipsca o carte sub titlul: „Lucrurĭ intime din imperiul lui Nicolae al II-lea“, scrisă de un bun cunoscĕtor al referinţelor rusescĭ, d-l Bresnitz de Sydacoff. Intr'un capitol autorul vorbesce mai pe larg despre minunile părintelui Ivan din oraşul rusesc Cronstadt, rugăciunilor căruia poporul rusesc atribue nascerea recentă a moştenitorului tronului Alexe.

Acest părinte minunat — dice Sydakoff — la care pelerinéză sĕracĭ şi bogaţĭ din depărtărĭ de sute de mile, când sunt bolnavĭ şi nu pot fi lecuiţĭ de nicĭ un medic, este într'adevĕr o apariţiune rară şi curiósă. Cei cu carte susţin, că ar fi numai un om înzestrat cu o putere mai mare de sugestiune, fapt este însĕ, că părintele Ivan a sĕvêrşit lucrurĭ minunate, carĭ au pus în mirare întréga suflare ruséscă. Acest renume de un om minunat în felul sĕu, şi l'a câştigat părintele Ivan prin faptul, că a vindecat pe un tînĕr, care de anĭ era deja paralisat, încât nu se putea mişca, prin simple cuvinte, precum făcuse acésta odinióră fiul lui Dumnedeu. După sĕvêrşirea acestei minunĭ, făptuite în mijlocul poporului, părintele Ivan a devenit de-odată un om mare; unde se arăta, era încunjurat de numeroşĭ adoratorĭ, şi de şi mai numĕroşĭ bolnavĭ, carĭ se lăsau aduşĭ pe paturĭ în apropierea lui. Ţarul Alexandru al III-lea, aflând despre faptele minunate ale acestui călugăr, îl numi episcop şi îl chemă la curtea imperială, unde părintele Ivan deveni duchovnicul Impĕratului şi al familiei regale.

Când Ţarul Alexandru zăcea întins pe patul de mórte, părintele Ivan fŭ de grabă chemat lângă Ţarul muribund, ca prin o minune sĕ-l scape de mórte. Minunea aşteptată însĕ nu s'a întêmplat şi Ţarul a murit....

Din momentul acesta autoritatea călugărului la curtea imperială a scădut în mod simţitor şi tînĕrul Ţar Nicolae II nu arare-orĭ întrebuinţa cuvinte de batjocură la adresa credinţelor deşerte, înrădĕcinate în sufletul poporului rusesc — până ce deveni şi dênsul în urma împrejurărilor, superstiţios şi póte chiar în mĕsură mai mare decât tatăl sĕu Alexandru. Chiar în timpul acesta sĕvêrşise părintele Ivan o nouă minune. In faţa unei mulţimĭ de popor, dênsul a vindecat o femeiă lovită de dambla. Bolnava fŭ adusă înaintea lui şi rostind asupra ei mai multe rugăciunĭ, îi porunci de-odată sĕ se scóle şi sĕ umble.

„Părinte, nu pot!“ rĕspunse sfiicios femeia.

„Nu audĭ, femeie, ce-ţĭ poruncesc“ — dise din nou părintele Ivan — „scólă şi umblă!“

Şi étă minunea — se întêmplă, precum se dice în sfânta scriptură, — femeia se sculă şi umblă.

Tóte diarele rusescĭ erau pline de acéstă faptă minunată a duchovnicului imperial de odinióră şi în Rusia nu se mai vorbia de altceva, decât numai de acéstă minune. Atuncĭ se întêmplă, că Ţarul Nicolae II. îl chemă pe părintele Ivan din nou la curte şi îl puse în tóte onorurile, de care se bucurase sub Ţarul Alexandru al III. De atuncĭ şi până astădĭ părintele Ivan este adorat de întréga familie a Ţarului şi puterii lui îi ascrie poporul rusesc şi nascerea moştenitorului tronului rusesc.

MULTE ŞI DE TOTE.

Inviat după spânzurătóre.

In analele justiţiei englese se citéză un fapt fórte curios, şi pe care, dacă nu 'l-am vedé înregistrat în sus-disele acte, am avé tot dreptul de al socoti ca o născotire. Anume se spune, că la anul 1692 a fost condamnat la mórte şi executat prin sprânzurătóre căpitanul Simpsom, care fusese acusat de omorîrea unui concetătean. Cadavrul căpitanului a stat atârnat pe furcĭ timp de o óră întrégă, ér apoi, după ce i s'a constatat mórtea, a fost deslegat şi dat familiei lui spre îngropare.

Familia, luând cadavrul, a pregătit tóte formalităţile pentru îngropăciune, şi când era totul gata a constatat, cum-că Simpsom este încă în viaţă.

La constatarea acestora, îĭ deteră în grabă tóte ajutórele posibile, şi după un interval de câte-va dile, rĕuşiră al face cu totul sănĕtos.

Simpsom, era natural sĕ nu mai doréscă a fi spânzurat pentru a doua oră, şi de aceea se strecură binişor pe o corabie din portul Londrei, fugind în Olanda. De aci, însĕ, istoria nόstră devine şi mai interesantă.

Intr'adevĕr, la sosirea în Olanda a căpitanului Simpsom, cea dintâĭ persónă cunoscută, cu care el s'a întîlnit, a fost tocmai concetăţenul, pentru a cărui omorîre a fost condamnat.

Bucuria acestor 2 morţĭ a fost enormă; ei s'au îmbrăţişat frăţesce, mâncară împreună, şi povestiră veselĭ întîmplarea lor. După douĕ lunĭ de şedere în Olanda, timp în care rĕuşiră a şi strînge banii necesarĭ, ei se reîntórseră braţ la braţ în Londra. Aci însĕ avură fórte multă greutate până ce putură dovedi, cum-că ei sunt omorîtorul şi omorîtul, şi sĕ rĕuşéscă a fi trecuţĭ din nou în listele celor carĭ se află în viaţă.

*

Sfîrşitul lumii.

Din New-York se anunţă, că un Negru străbate ţinutul american Nebraka în lung şi lat, vestind poporului, că a sosit sfîrşitul lumii. Predicile sale, ascultate de mii şi mii de Negrii, au causat o mare panică în sînul populaţiunei.

El spune, că Dumnedeu l'a ales pentru acéstă misiune şi în semn de deosebită graţie i-a trimes mantaua lui Moise. In curênd se va scoborî din cer o limbă uriaşe de foc, care va pustii acéstă lume ticălósă. Negrii — aşa scriu foile americane — dau credĕmênt cuvintelor „profetului“ şi au încetat cu tóte lucrările câmpului.

*

Un animal care trăesce fără cap.

— Diarul „American Morning News“ povestesce acéstă istorie minunată cam greu de credut. Diarul din Baltimore spune, că d-na Scott, soţia unui agricultor din Sitleton, apucându-se într'o di sĕ pregătéscă de mâncare, a luat un puiŭ negru şi i-a tăiat capul. In acel moment ea fŭ chemată într'o altă odaie şi lăsă pe o masă puiul decapitat.

Când se întórse, ca sĕ-l jumuléscă, puiul dispăruse. D-na Scott credŭ la început că îl luase vre-o pisică. Insĕ de-o dată vĕdŭ puiul fără cap stând în picióre într'un colţ, ca şi cum ar fi voit s'o croéscă la fugă. Uimirea ce stîrni un aşa fapt în casa lui Scott fŭ imensă. Agricultorul ajută soţiei sale sĕ prindă animalul fără cap şi în tot cursul dilei nu se mai săturau contemplându-l.

După o sĕptĕmână tăietura de la gâtul puiului se închise şi animalul se preumbla liniştit fără cap prin curtea casei. D-l Scott se hotărî atuncĭ sĕ ducă acest fenomen veţuitor doctorului Elengh, care-l presentă şi dênsul doctorului Actel, profesor de fisiologie la universitatea din Denwor. Examenul sciinţific demonstră, că puiul nu avea nicĭ un simptom de frigurĭ. Profesorul opină că animalul avea sĕ trăéscă îndelung, décă s'ar fi însărcinat cineva sĕ-l hrănéscă.

Étă de ce dilele acestea — dice „American Morning New“ — erau lipite pe zidurile oraşului Baltimore afişurĭ enorme în care lumea cetea: „Un animal fără cap, fenomen fără cap, care trăesce, mănâncă şi bea. Furóre sciinţifică în cercurile medicale din Denwer!“

Dér décă ne gândim bine fenomenul nu e tocmai rar, *printre ómenĭ*!

Anunţurĭ de căsĕtorie.

De la 12—18 August 1904.

1. Martin Vargyasi rom. cat. funcţionar la perceptia r. u. în Braşov cu Sabina Savoiu-Sora gr. or. din Sibiŭ. 2. Iuliu Suciu gr. cat. executor de stat cu Ecaterina Gaki gr. or. din Braşov. 3. George Tomi gr. or. calfă la strugăria de fer din Bod cu Paraschiva Dobri din Stupinĭ. 4. Ioan Samoilă gr. or. lucrător cu Rafira Boieriu gr. or. amêndoi domiciliaţĭ în Braşov.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil Traian H. Pop.

Convocare.

Toţĭ acei P. T. Domnĭ, Dómne şi D-şóre, carĭ au subscris acţiunĭ la înfiinţanda bancă „Târnăveana“, prin acésta sunt convocaţĭ la Adunarea generală constituantă, care se va ţine în **11 Septemvrie** st. n. a. c. la 3 óre p. m. în Sighişóra.

De localitate potrivită se pórtă grija.

Fondatoriĭ.

Nr. 14394—1904.

PUBLICAŢIUNE.

De óre-ce în urma secetei permanente starea apei din reservoarele de apă a scăzut în aşa grad încât e teamă de pericolul, că oraşul va rĕmânea pe un timp órecare **fără apă**, de aceea, se face cunoscut, că s'au luat următórele disposiţiunĭ:

Folosirea apei din apaduct se opresce pe timpul órelor 8—11 şi 2—4 precum şi dela 10 óre séra până la 5 óre dimineţa.

Tot-deodată se aduce la cunoştinţă, că s'a dispus ca în cas de pericol de foc, apa sĕ se slobódă momentan.

Brassó, 18 August 1904.

2—2.1466. *Magistratul orăşenesc.*

Nr. 15—1904, ex. sen. şc. com.

Escriere de concurs.

Pentru completarea postului de învĕtător la şcóla comunală din Borgo-Tiha se escrie concurs cu terminul până la **29 August 1904**, pe lângă următórele emolumente împreunate cu acel post şi anume:

Salar anual de 600 cor, cuartir liber în edificiul şcólei constătător din 2 chiliĭ, cuină şi cămară, competinţă de grădină în estensiune de 400 °☐ şi cuincuenalele prevĕḍute în lege.

Concurenţiĭ la acest post de învĕtător au sĕ documenteze, cumcă poşed în vorbire şi scriere limba română şi maghiară, cumcă în înţelesul legiĭ sunt cualificaţĭ şi sunt de relig. gr. cat.

Recursele scrise în limba română şi maghiară şi adjustate cu estras de botez, cu diplomă de cualificaţiune docenţială, cu atestatul despre eventualul serviciu de învĕtător de până acuma şi atestat despre purtarea morală din partea primăriei comunale, au sĕ fie înaintate până la terminul de mai sus senatului şcólei comunale din B.-Tiha.

Suplicele înaintate după terminul pus nu vor fi luate în considerare.

De la presidiul senatului şcólei comunale.

Borgo-Tiha, 10 August 1904.

Iliescu Vasiliu,
preşedintele scaunului şcolar.

1-3

Meghivó.

Mindazon T. cz. urak vagy hölgyek, kik az alakulandó „Târnăveana“ tak. pénzintézetnél részvényeket irtak alá, ezennel felkéretnek, szíveskedjenek a Segesváron folyó évi **Szeptember hó 11-én d. után 3 órakor** megtartandó

Alakuló közgyülésre

minél nagyobb számban megjelenni.

Megfelelő helyiségről gondoskodni fogunk.

4—6.1449. **Az alapitók.**

AVIS membrilor societăţiĭ nóstre!

Avem onórea a face cunoscut acelor Onoraţĭ membrĭ ai **„Primului institut de asigurare de serviciu militar“**, asociaţie ce desfăşură o activitate binecuvêntată sub Inalta protecţie a Alteţei Sale c. şi r. Archiducele Iosif, şi acelora carĭ din causa de absenţă, séu alte împrejurărĭ, nu au primit publicaţiile ce li-sau trimis, că cu începerea dela 1 August anulcurent chitanţele de premiĭ scadente se vor lua în primire de nou înfiinţata „Representanţă cercuală“ de aicĭ.

Ne luăm voia a atrage atenţiunea părinţilor, carĭ duc grije de viitorul copiilor, precum şi a tutorilor de orfanĭ asupra intenţiunilor binefăcĕtóre a institutului nostru, care şi aci numĕră o mulţime de membrĭ fără deosebire de naţionalitate şi rang, că cancelaria nóstră, care **se află în casele Dr. Tartler, Strada Porţiĭ nr. 35, dă tóte informaţiile** ce se vor cere atât verbal, cât şi în scris, despre tóte întrebările în privinţa institutului, fără nicĭ o plată, şi la cerere trimite şi pe plenipotenţiatul cancelariei la faţa loculuĭ, fără plată.

Órele de cancelarie dela óra 8—12 a. m. şi dela 3—6 p. m.
Dumineca şi în ḍile de serbătóre dela 10—12 óre a. m.

1—3.1472. **Representanţa cercuală generală.**

Nr. 108—1904.

Anunț.

Aceia, carĭ doresc sĕ țină în anul școlar 1904/5 Internatul „Ionciovicĭŭ“, au sĕ-șĭ presinte, începênd din 10 August v. până în 25 August v. incl., ofertele lor în scris.

Brașov, 9 August v. 1904.

Eforia școlelor centrale române ort. rĕs. din Brașov.

1—3.,1467

PUBLICAȚIUNE.

Biserica Sf. Niculae din Brașov-Scheiu **dă în arêndă** pentru mai multĭ anĭ 27 jugăre de fânate, comasate, din apropierea fabricei de zahar dela Bod.

Arêndarea se va face pe cale de licitațiune publică verbală, care se va ținea **Duminecă în 22 August** st. vechiu (4 Septemvrie n.) 1904, la 10 óre a. m, în sala de ședințe a comitetului dela Biserica sf. Nicolae din Brașov-Scheiŭ.

1—3.1468. **Epitropia.**

Carne de berbece ieftină!

In măcălăria D-lui **Vasilie Oltean** Têrgul Cailor **13**, colțul Valei late

kilogramu 32 cr.

și carnea de vită 48 cr.

se află tot-deauna próspĕtă.

Pentru SESONUL de Tómnă și de Iarnă!

In atențiunea Onor. părințĭ carĭ au copiĭ de școlă.

Novitate. **MAGAZIN DE HAINE** Novitate.

pentru bărbațĭ și băețĭ.

Subscrisul are onóre a aduce la cunoscința Onor. public, că mi-am mărit magazinul meu cu bună reputație, de confecțiunĭ pentru dame

cu un magazin de

haine bărbătescĭ, de băețĭ și copiĭ,

corĕspundĕtor cerințelor moderne, pe care l'am instalat în

Piață, Șirul inului în palatul lui Czell.

Prețurile cele mai ieftine.

Pui la disposiția On. public esecutarea cea mai bună și efectuarea cea mai solidă.

Principiul meu este, cu câștig puțin sĕ fac vêndare mare.

Rugându-mĕ de o cercetare numĕrósă, rĕmân

Cu tótă stima

GOLDMAN N. P.

magazin de haine bărbătescĭ, de băețĭ și copiĭ (palatul Czell)

Pentru Sesonul de Tómnă și de Iarnă!

La prăvălia

I. G. EREMIE.

a sosit próspĕt

Struguri de Constantinopol,
Pepeni verdĭ și galbinĭ,
Cega, Șalău și Somn próspĕt, Țirĭ,
Cel mai bun untdelemn de Niza,
Icre negre moĭ dulci,
Brânză albă de Brăila.

PUBLICARE.

Din partea „**Societățiĭ de lăptărie**“ în Brașov se aduce la cunoscința On. public că **cu începere din 1 Septemvrie a. c. prețurile laptelui se vor urca** și anume din ḍiua aceia

1 litru lapte de bivoliță cu 24 b.
1 „ „ „ vacă „ 20 „

se va vinde on. cumperătorĭ.

Societatea de lăptărie,
cu garanție nelimitată.

2—3.1464.

Librăria H. ZEIDNER

Fondată 1867. **BRAȘOV** (Ungaria), Fondată 1867.

recomandă la începutul anului școlar editura **cea bogată** de:

Cărțĭ pentru școlă.

(Aicĭ urmézä numai opurile din timpul cel mai nou apărute.)

A) Cărțĭ pentru școle primare nou apărute în editură sunt:

1. *G. Ludu*, preot și *I. Dariu*, invĕț.: **Istoriore religióse** și morale sau **datoriile copiilor**, partea I. din învĕțămêntul religiunei creștine, cor. —.40.
2. *V. Goldiș*, prof.: Elemente din **constituția patriei** sau drepturile cetățenescĭ, pentru școlele poporale, *ediția II.*, legat . . . . cor. —.40.
3. *N. Stoicovicĭ*, inv.: Elemente de **musică vocală**, p. școlă popor. cor. —.50.
   — — **Colecțiune de cântece și cântărĭ bisericescĭ** pe note pentru școlele poporale. Partea I-a, cântece și cântărĭ bisericescĭ într'o voce, pentru anii I., al II-lea și al III lea de școlă, broș. cor. —.50.

Catalóge și esemplare de probă se trimit la cerere gratis și franco.

B) Cărțĭ nouĕ pentru școle medii sunt:

1. **Geografie** pentru școlele medii, de *D. Făgărășianu*, prof. și *S. Moldovan*, lucrată pe basa planului ministerial mai nou după D. Laky. Tom I.: *Regatul Ungariei.* Ediția ilustrată. Prețul legat . . cor. 2.—. Tom II: Europa; și III: Asia, Africa, Australia, America, sunt aprobate; broș. cor. 1.—, resp. . . . . cor. 2.—.
2. **Istoria Universală**, pentru școlele sec., de *V. Goldiș*, prof. Ev. vechiŭ vol. I., broș. . . . . cor. 2.—.
3. **Curs sistematic de Gramatica limbei române**, întocmit pentru școlele secundare, după cele mai nouĕ recerințe ale instrucțiunii *N. Pilția*, revĕd. de *N. Sulică*, profesor gimn. Ediția IV-a, volumul I. (Etimologia), broș. cor. 1.80.
   (Carte aprobată de Inaltul Ministeriŭ al Cultelor și Instrucțiunii publice ca text didactic din anul 1889 sub Nr. 43.235.)
4. **Carte de cetire**, de *Ioan Popea*, prof. pentru clasa I și II gimnasială, și reală, seminare pedagogice și școle superióre de fete, ediția V. 1905. (Va apărea în Martie 1905.)

Catalóge se trimit la cerere gratis și franco.

BANĬ

Efeptuesc imprumuturĭ pe amortisare cu 4°|o procente dela Institute de banĭ de primul rang din patrie și Streinătate pe 3/4 din prețul moșiilor și immobilelor pe restimp de 10—75 anĭ!

Imprumut personal: ofițerilor, amploiaților de stat și privațĭ, preoțflor, învĕțătorilor, comercianților, industriașilor etc. pe lângă chizășie și fără de aceea, pe rĕstimp dela 1—20 anĭ, cu discrețiunea cea mai completă!

Mai departe iau asupra mea, fără vre-o anticipație de spese, încassez și cumpĕr pretensiunĭ, datoriĭ etc. încă și de acelea, a căror încassare e dubiósă, tóte acestea le incassez în timpul cel mai scurt, tot astfeliŭ **mijlocesc normalisărĭ** de orĭ-ce natură prevenitóre din falimente de tot feliul în patrie și străinătate.

La cererĭ de informațiĭ a se pune o marcă postală.

Cancelaria agențială de băncĭ inprotocolată la Tribunalul din Brașov.

Altorjai Balás Vilmos.

2—0.1470. **Brașov, Strada Castelului nr. 9.**

Țigle de Cement de acoperiș (Langfalz)

fórte resistente contra intemperiilor. Material ușor de acoperit și de durabilitate nețermurită.

Se capetă cu preț fórte ieftin la Fabrica PORTLAND-CEMENT din Brașov.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.